Масса а мехкашкара пролетарсш, вІашагІкхета!

СЕРДАЛО свет

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГІалгІай областнойи Грозненски городскойи комитетий а Нохч-ГІалгІай АССР-а Лакхехьарча Совета а орган

Кіиранди 2

АВГУСТ 1959 шу

№ 62 (2274)

Мах 20 коп.

Доаггіача тайпара накъа гІо, ССКП ЦК аргІан Пленума

Байнача бетта юккъе газеташ тІа арабаьннаб 1959 шера ноябре-декабре ССКП Центральни Комитета аргІан Пленум гульярах бола хоам. Цу Пленуме дувцаргда боккха лоархІам бола дош — лаьттанцара болх тоабара, лаьттах хьатІайоала продукташ алсамьяхара, юкъера хьайбай боахам дегІабоалабара, юртбоахама дІахо механизаци яра, къахьегама овсарле лакхъяра, юртбоахама къахьегамхой хьал-торо тоаяра хьакъехьа ССКП XXI съезде а 1958 шера декабрь бетта хиннача Центральни Комитета Пленуме а яь решенеш кхоачаш мишта ю.

Ховш да советски юрт коммунизмага югаш бола никъ белгалбоакхаш йола ший решенеш парте тІагІертта чакхйоахаш хиларо колхозникий, совхозий болхлой, юртбоахама специалистий къахьегама хьинар айделгеи, шоашта хьалхашка латта доккхий декхараш толамца кхоачашдара тІехьа лоаттабеча кьовсаме цар дегаш ураоттаделгеи. Иштта къахьегамхой хьинар ураоттадеш гІулакх да ССКП ЦК аргІан Пленум гульярах бола хоам а.

Дерригача советски халкъо санна чІоагІа раьза хинна тІаийцар из хоза кхаь Нохч-ГІалгІайчен къахьегамхоша а. Духха еза Даьхе кхы а хозьергйола, наьха вахар тоаде деш дола гІулакх лоархІ цар Центральйи Комитета Пленум гульярах.

ТІехьарча шерашка юртбоахам тоабара коммунистически парте чакхдаьхача гІулакхаша колхозаш а совхозаш а чехкка дегІаяхкара эшаш дола хьалаш оттадаьд юрташка. Дика дІадоладеннад ворхІ шера план ханал хьалха кхоачашъяра балхаш. БІаьстан ялаташ дІадера план тІехкхоачашъяьй мехко. Дийбад доахан. Хьайбаех хьайоала продукташ духхагІа а яьхай, хІаьта паччахьалкхенга уж духхагІа ехка а ехкай.

ССКП XXI съезда а 1958 шера декабрь бетта хиннача ЦК Пленума а решенеша вай мехкарча къахьегамхошта хьалхашка оттадаь сийлен денхараш чакхдоахаш советски наха лоаттабеча кьовсаме шоай низ мехкоачча дакъа лоац Нохч-ГІалгІайчен колхозникашеи, совхозий болхлошеи, юртбоахама специалисташеи.

1959 хьалхарча ах шера баьча балха итогаша хьахьокх республикерча духхагІа йолча колхозашеи совхозашеи бІаьстан ялаташ дІадера балхаш дика чанхдаьхалгеи кхашта бокъонца гІулакх даьлгеи. Соахка хьалхарча ах шерачул духхагІа да укх шера республике доахан, жа, коа тІара оалхазараш, хьакхарч. Духхагіа яьхай укх шера хьайбаех хьайоала продукташ, уж паччахьалкхенга духхагІа ехкай.

Цхьабакъда советски наьха Іаьдал дац мелла уж доккхий дале а, шоашта карагІдаьннача гІулакхех тоьам а бийя Іоховшаш. Дуккха а кхоачашде дезаш дола керда денхараш латт вайна хьалхашка. Уж денхараш толамца кхоачашдара тІабахийта беза партийни, советски организацей а юртбоахама къахьегамхой а беррига терками хьинари.

ССКП ЦК аргІан Пленум гульеш хилар хьалххе а дІанхейкадаьд парте партийнии советскии организацешка, юртбоахама къахьегамхошка, колхозашкеи совхозашкеи латта гІулакхаш бокъонца тахкийта а юртбоахама деррига а доакъош чехкка дегІадоаладарах лаьца йола ССКП XXI съездеи ЦК декабрьски (1958 ш.) Пленумеи решенеш кхоачаш мишта ю уж хьажийта а. ЧІоагІа лоархІаме да массайолча колхозашка а совхозашка а партийни организацеша колхозникашцеи совхозий болхлошцеи цхьана лаьттанцара болх а хьайбай боахам а дІахо дегІабоалабара шоай мел торонаш я хьажар, дерригача юртбоахама процессашта механизаци яра наькъаш белгалдахар, колхозий кадраш дикагІа дІа мишта нийсьергья хьажар. Уж дешаш да Пленумага кийчлуча хана партийни организацеша теркам тІабахийта безараш.

Республика колхозийи совхозийи кхашка сихдаь чуэцаш латт хІанз ялат. Ерригача республике латта гІулакхаш лаьрхІача укх шера соахкарчул сихах лед уж балхаш. Массайолча колхозашкеи совхозашкеи дукхагІа дола кІа, мукх, кен, кхыдола ка бола ялат хьакхари ардари къаьст-кхьаста долаш чуэцаш латт.

Из иштта дале а, цхьацца йолча колхозашеи совхозашеи ялаташ чуэцача а паччахьалкхенга дохкача а бизза пайда эцац шоай торонех. Наьсарен район ялат чуэца йолаенна цхьа бутт гаргга ха я, цхьабакъда ший чуэца дезача ялатех хІанз а ах чуийца яьннаяц из, хІаьта июль бетта 25 ди тІакхоачаш паччахьалкхенга ялат дохкара план 1 процент мара кхоачашъяьяц. МагІалбикерча «Ингушски» совхозе а иштта во лел ялат чуэцилга а паччахьалкхенга из дохкилга а.

Геттара во лел цхьаццайолча районашка ялат чуийца даьнна кхаш ча тІара дІа а даьнкха, цІендари зяьа лаьтта ахари. Июль бетта 25 денга кхаччалца цхьаккха гектар а аьхаяц Наьсарен районо, геттара кІезига аьхай зябь Первомайски, МагІалбика, Грозненски районаша.

Иштта во латт республикерча дукхача колхозашкеи совхозашкеи хьайбашта доакъар кийчдарг балхаш. Мангала арабаьнна дукха ха я, цхьабакъда цхьаццайолча районашта кІезига хІама карагІдаьннад доакъар Іалашдеча. Планах кийчье езача аьлах хІанз а Наьсарен районо 12 процент, Ножай-Юртовски районо 9 процент, Первомайски районо 8 процент мара кийчъяьяц. Геттара мела лел силос кийчъяра балхаш.

ХІара юртбоахама къахьегамхочо дика кхетаду лаьттанцара болх а хьайбай боахам а дІахо дегІабоалабара ворхІ шера план кхоачашье мел къахьега деза. Дукха я республике во болх беш йола колхозаши совхозаши. Дукхагіа йолча хана во хул цар ялаташ, продукцега дІабода мах лакха хул, паччахьалкхенна зенаш ду. Уж гІулакхаш дІахо йодача хана магийта йиш яц. Партийни организацей денхар да беррига колхозникаш, совхозий болхлой, юртбоахама специалисташ оарцагІа а баьха, чехкка лаьттанцарча балхий культура лакхьяр.

ССКП Центральни Комитета аргІан Пленума накъа баха вай мохк кийчлуча хана юрташкарча партийни организацей керттерча денхарех цаІ да колхозийи совхозийи массайолча звеношкарча кадрашца бу болх тоабар, Гаганова Валентина доладаь патриотически гІулакх хьалаьцача наха мамогга новкъостал дар. Цо торо хулийтаргья тІехьаюсача колхозийи совхозийи балхаш тоаде.

Нохч-ГІалгІайчен къахьегамхой! ССКП ЦК аргІан Пленума накъа долхаш кхы а шерагІа социалистически яхь йоаржаярца дикагІа тоабергба вай колхозийи совхозийи болх, духхагІа лургда Даьхенна ялат, баьца даараш, дулх, шура, кхыйола юртбоахама продукташ.

Республике хьалха латта коллективаш

Шин бетта совгІа лаьттар семилетка хьалхарча шерах ах шера йоагІа программа ханал хьалха кхоачашъе а ССКП ЦК-а июньски Пленума яха майоаггІара накъа яха а промышленни предприятей, строительни организацей, машин-наькъа транспорта коллективашта юкъе хинна социалистически яхь.

Укх деношка облсовпрофа Президиумо Нохч-ГІалгІай Министрий Советацеи Халкъа боахама Советацеи цхьана 1959 шера шоллагІча квартале лаьттача социалистически яхьа итогаш йир.

Производственни толамаш дахар бахьан долаш юха а РСФСР-а Министрий Советеи ВЦСПС-еи карарах-кара тела ЦІе байракх Грозненски крекинг-завода коллектива елар, 175 эзар сом дола ахчан хьалхара преми а луш. Цу коллективо валовой продукци арахецара план 102,4 процент, товарни продукци — 102,9 процент кхоачашъяьй къахьегама овсарле — 102,9 процентага дІакхоачаяьй продукцега дІабода мах лохбар бахьан долаш планах боагІачул совгІа 1344 эзар сом лайда баьб. Парте XXI-ча съездеи ССКП ЦК-а июньски Пленумеи соцамаш кхоачашдеш производственни процессашта автоматизации механизации яра а керда техника юкъейоалаяра а долча гІулакхий план 149,2 процент кхоачашъяй цу коллективо. Паччахьалкхен планах йоагІачул итташ эзараш тоннал мехкдаьтта сийрда продукташ а яьхай цо, уж вай мехка халкъ боахамага дІа кхачийтай.

Мехкдаьтта даккхара план 103,2 проценти къахьегама овсарле 103,1 проценти кхоачашъяьча «Малгобекнефта» НПУ № 3 йолча мехкдаьтта промысла коллектива Нохч-ГІалгІай Халкъа боахама Советеи Нохч-ГІалгІай облсовпрофеи карарах-кара тела ЦІе байракх елар, 15 эзар сом дола ахчан преми а луш.

Моттигерча промышленноста предприятешта юкъе Нохч-ГІалгІай Министрий Советои облсовпрофои котъаьннар лаьрхІар № 2 йолча швейни фабрика коллектив. Цунна Нохч-ГІалгІай Министрий Ссветеи профсоюзий Советеи карара-кара тела ЦІе байракх елар, 42 эзар сом дола ахчан хьалхара преми а луш. ШоллагІча квартале валовой продукци арахецара план 107,3 процент, товарни продукци — 118,7 процент кхоачашйир цо, хІаьта къахьегама овсарле 10,6 процент лакх а яьй.

Социалистически яхье шоллагІа моттиг лаьцар Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача орден йолча завода, «Горснефта» мехкдаьтта чакхдоаккхача управлене, № 1 йолча Грозненски швейни фабрика коллективаша. Царна шоллагІа йола ахчан премеш елар.

Кхоалагіа моттиг яьккхар: Старопромысловски кирпишкий завода, транспорта машинаш еча Грозненски завода, Грозненски ТЭЦ-а коллективаша.

С. ЧУХАРЕНКО,
Нохч-ГІалгІай облсовпрофа воккхагІа вола инструктор.

Сийлен Доска тІа язъяь коллективаш

1959 шера II квартале промышленни предприятеша, строительни организацеша, машиннаькъа транспорто, машинно-тракторни станцеша, совхозаша лоаттаяьча социалистически яхьа итогаш а яь, облсовпрофа Президиумо соцам баьб:

республикански сийлен Доска тІа ютийла: крекинг-завода, «Малгобекнефта» кхоалагІча промысла, контрольно-измерительни приборий мастерской, Центральни ремонтно-механически завода, Грозненски промыслово-геофизически контора, «Грознефтеразведка» треста автотранспортни контора, мехкдаьттеи гази йоаккхача промышленноста управлене автобаза совнархоза автотранспортни контореи производственни предприятей управлене контореи, «Югмонтажавтоматика» Грозненски строительно-монтажни управлене, Грозненски теплоэлектроцентрала, весоремонтни завода, № 1 йолча швейни фабрика, Курчалоевски машинно-тракторни станце, машиннаькъа 6 дистанце. Грозненски вагонни депо коллективаш;

республикански сийлен Доска тІа язйойла: мехкдаьтта чакхдоаккхача Грозненскии Новогрозненскии заводий, «Горснефта», «Малгобекнефта» цхьоалагІча промысла, Грозненски химически завода, автотракторемонтни завода, совнархоза шоллагІчеи яьхлагІчеи строительно-монтажни управленей а № 2 йолча кирпишкий завода а, Старопромысловски кирпишкий завода, электромеханически завода, треста № 7 йолча Грозненски строительно-монтажни управлене, сигнализацей связеи 3-гІча дистанце, № 2 йолча швейни фабрика, транспортни машинаш еча завода, Надтеречни совхоза, «Обувщик» яхача артела, «Инвентарьторга» № 1 йолча магазина коллективаш.

Совнархоза № 1 йолча кирпишкий завода, автогенно-карбидни завода, Грозненски сетевой района, машин-наькъа № 7 йолча дистанце. Грозненски хьун боахама дика болх белгалбаькхар совпрофо.

Халкъа боахама дукхагІа хьу

Хьинаре къахьегарца жоп лу ССКП ЦК июньски Пленума кхайкарала Первомайски лесоучастке хьу озаш болх беча Ермоловски АТК шофераша. Сецца денз боад къовлабаллалца 32 участке дІаухаш етта лесовозаш я. Цига вагонашта тІайотт хьу.

Къаьстта дика болх бу укх деношка шофераша: Слесарев Степана, вежараша Іусманеи Османеи Гандаровгіар, иштта дуккхача кхычар а. Цар дийнахь йола норма 2 рейс йолча 4—5 рейс ю.

Йоачан хилча сеца латта езаш хул цу участке болх беш йола машинаш, хІаьта из лоам каст-каста хул. Цудухьа йийкхача хана хІара сахьатах бизза пайда эца а укх шера эзараш тоннаш доагам кходе а лаьрхІад шофераша. Шоай дош кхоачашдара низ ца кхобеш ха ца кьовсаш къахьег цар. ХІанз йийкха хоза ха латтар бахьан долаш кІиранди а дІадахийтац шофераша болх ца беш. Цунца цар лесоучастка доккха новкъостал ду семилетка хьалхарча шера план кхоачаш а тІехкхоачаш а е.

А. АУШЕВ.

Екханах бизза пайда эца

Наьсаре .(Тха. корр. телефонаца). Кхо кІира ха я Наьсарен совхозаш ялат чуэца йолаенна. Нагахь санна йолаш йолча техниках бизза пайда ийцача 8—9 балха дийнахь деррига ялат чуийца даккха торо яр районага.

Цхьабакъда, 31 июле кхаччалца «Назрановски» совхозо хьекха улача 1618 гектарах аьрдар 1305 гектар мара яц. Совхозе ялат чуийца йистеяьнна цхьа Яндрера отделени мара яц.

Дуккха а вогІа да гІулакхаш «Октября 40 шу» яхача совхозе. Укхаза 2781 гектарах хьекхар 1330 гектар мара яц, цох аьрдар 958 гектар я.

Дийнахь ялат чуэцаш хиннача тракторашца бус лаьтта эха мегаргдар. Цхьабакъда из укхаза деш дац. Нагахь санна царех бизза пайда эцаре гурахь ялат дІаде а зяьа а аха дезача 10 400 гектарах аьхар 800 гектар а доацаш дуккха а дуккхагІа хургдар.

Совхозий а района а кулгалхой декхарийла ба йийкха хоза эттача ханах бизза пайда эца.

МОСКВА. В. И. Ленина цІерахча Лужникерча Центральни стадионера спорта Дворец. 3-ча августе укхаза хьаелл дунен халкъашта юкъера кинофестиваль. Н. Грановске сурт. ТАСС фотохроника.

Гаганова Валентинас дІадоладаь сийлахьдоккха гІулакх хьаллаьцараш

Дукха ха йоаццаш мара хайнадацар вышневолоцки текстильщица Гаганова Валентинас къахьегама толам баькхалга, хІаьта хІанзле а эзараш болхлой болабеннаб цун ларагІ. Селла боккха низ болаш да бокъонца коммунистически хьисане къахьегам лархІар. Цунца цІаьхха а гучадаьлар советски наьха башха дика гІулакхаш — шоаш ца кхобеш Даьхенна гІулакх де шоаш кийча килар. ХІанз цхьаккха республика, край, область яц Гагановас дІадоладаь гІулакх хьаллаьца къахьегамхой боацаш.

Криворожски кІор боаккхача басейне цІи хезза горняк вола Социалистически Къахьегама Турпал Иван Макарович Буряк, цо ше дехарах Дзержинске цІерахча рудника «Саксагань» яхача шахта № 18 йолча участке бригадирелла хьожаваьв. Дукха хана денз план кхоачаш ца еш яр из бригада, хІаьта И. Буряка участкерча хІара болхлочо масса дийнахьа нормал совнагІа пхи тоннкІор лу, тІаийцача декхарех кхоъах тонн мара яла ца езача. ЦІи хезача горняка даьр лир хьалха латтача коммунистически къахьегама катирхой-комсомольски участка начальник волча Владимир Бойкос.

Социалистически Къахьегама Турпал йолча Гаганова Валентинай патриотически болам шерра баржаш латт Латве предприятешка. «Засулаука мануфактура» яхача кІадаш деча комбинате говзагІа бола мастераш А. Буткин, В. Савельев, Т. Корсаков, А. Лебедев хьалхагІа тІехьаюсаш хиннача кІадаш деча производства комплекташта керте эттар. Ходаллал тоаделар цу участкашкара хьал: кІадай тайпаш дуккхагІа арахеца даьлар, жІадаш деш бола кхалнах шоай сменни заданеш кхоачашъе баьлар.

Кердагіа йолча станокашца кийчъяьча участкера бІарчача шера тІехьаюсаш хьаенача жаккардни комплекте болх бе эттар мастера помощник вола Н. Атлас. Дукха къахьийгар цо кІадаш тІа зизаш уттадеш йола чоалхане оборудовани нийсъеш.

Кіадаш деш болча кхалнаха кІацаш дикагІа дергдола наькъаш а хьийхад, станокашта Іунал мишта де деза а хьийхад бригадиро. ХІанз жаккардни участко «Саркана текстильниеце» яхача комбинате мел йолча участкаел дукхагІа кхоачашъю ший балха нормаш: сменах йола заданеш 130—140 процент кхоачашъю.

Гаьнарча Якуте хьалхарчарца хьахезар тІехьайисача ший бригаде а баха, болх беш болча хІамаш тегача комбината дикагІа болча болхлой-кхалнаьха Рудых Евдокияйи Филиппова Марийийи цІераш. Цу тайпара кІезигагІа алапи доаккхача балха тІа вахав хьу чакхйоахача комбината столяр вола Иванов Владимир а. Балха толамаш гуш да: хьалхагІа тІехьаюсаш хиннача бригадашка дика вІаштІехьбоалаш латт къахьегам, массаза кхоачаш а тІехкхоачаш а еш я дийнахьа йола нормаш.

В. Гагановас дІадоладаь гІулакх Коми АССР-а эггара хьалхагІа караийцачарех цаІ ва «Интауголь» яхача комбината № 10 йолча шахте горни мастер вола, малхбузен оагІорахьарча шурфе болх беш йола шахте хьалха латтача участкана кхаь шера керте лаьтта коммунист И. С. Курменов. ТІехьарча бетташка кІор баккхара график телхаеш хиннача № 4 йолча шахта малхбоален оагІонгахьарча штрека бригадир ва из хІанз. Ший деррига хьинар тІадахийта болх беш ва И. С. Курменов. Бригада тІехьайисачара хьалхаяккхара де мел дезар дергда аз, аьлар коммуниста Курменовс.

(ТАСС).

Гагановай хьокхамца

Тракторно - полеводчески бригада балхаш Іалаьмате эсала лелар Аьлти-Юртарча отделене.

Нов. Гагановас дІаболабаь патриотически болам хьал а лаьца, цу тІехьайисача бригаде 18 июле болх бе вахав «Назрановски» совхоза цІи хеза механизатор, къона коммунист Оздоев Аюп.

Хьалхарча деношка денз дІаволавелар Аюп кхоачам боацараш дІадаха а болх тоабе а. «Универсал» яхача трактора тІехьайийза хинна аьлах токхораш ю волокуша дикагІа йолча «Белгрусь» яхача трактора тІехьайийзар говзача механизатора, доакъар Іалашдара гІулакха боккха лоархІам а баь.

Масса хана тракторий, комбайний, механизаторий теркам а бу, дукхагІа йолча хана кхашка а хул Аюп.

КІа хьалъэцаш йола комбайнаш лелае тишагІа йола трактораш дІа а енна, бийсан лаьтташ оахача механизаторашка цІенагІа йола тракторашш дІаяла лаьрхІад кердача бригадира.

Хадданза механизаторий балха йоаккхо еш а, царга падувгІаш а, сабарца царна хьехам беш а ва из. Тракторно - полеводчески бригада болх дикагІа вІаштІехьабаккхара дикка новкъостал ду учетчика Мусиевс а.

ХІанз кІа хьекха а баьнна, хьайбашта доакъар кийчдеш, шоай мехулла хьинаре къахьегаш ба отделенера механизатораш. Ялаташ чуийца даьннначул тІехьагІа, доацача ханна 140 гектар лаьтта а аьхал механизатораша.

Шеко йоацаш да нов. Оздоев Аюп керте латта бригада йоккхий къахьегама коталонаш а йоахаш, ССКП ЦК ноябреи-декабреи хургйолча Пленума сийленца накъа гІоргхилар.

У. АБАДИЕВ.

Деррига балхаш цхьатарра ду

Саясановски районе кхычарел тІехьагІа ялат чуэца йолаелар «Коммунизмага бода никъ» яха колхоз. Укхаза ялат тІехьагІа кхаьчар, тоъам хиллал ялат чуэца машиналаш а яцар. ХІаьта а ялат чуэца ха тІакхачарга хьежаш сатийна багІанзар механизатораши полеводаши. Уж гІишлош е болабелар.

Хасуханов ИбрахІима кулгал деча бригаде лоаццача хана тошара кирпишкаш ши цІа а, гонахь карт а яь кхоале а яьй. Из чІоагІа лоархІам болаш да. ТІадоагІача Іай укхаза доахан латтаргда. Доакъар юхье да, хьалхагІа санна 200 километр гаьннара хьатІаккхаьа ца дезаш. Наха чубаха цІенош долаш да.

ГІишлош яь йоаллашехьа ялат хьакха ха хьатІаэттар. Техника а нах а барт тайна балха арабаьлар. Паччахьалкхенга ялат дохкара план цхьан дийнахьа 50 процент кхоачашъийр колхозо. Дукха ха ялалехьа деррига ялат чуийца а паччахьалкхен заготовительни пункташка а колхоза амбарашка а дІаэза даьлар.

Ялат чуийца доаллашехьа кхашкара ча гулде а гурахь дІадувча ялаташта зяьа лаьтта аха а болабелар колхозникаш.

Иштта ха ца тувлайолийташ шоай хан-ханнахьа дІахьу колхозо деррига балхаш.

П. ГАЛДА,
Саясановски районера ССКП обкома уполномоченни.

Цхьан саго 400 хьакха лелаю

Сунженски районерча «Победа» яхача колхоза комсий бешамашта гаьна доацаш. Шолжо гола тохача метте зІакаш бе а доахкаш Іурра денз сарралца нах багІаш хулар хьалха. Бакъда, тІехьарча хана укхаза чкъаьра лоацалац. Дийнахь а бус а хи йистера хьахозача таташа кхера а деш цу метте совцац уж. Укхаза хиво гола тохача метте хьакхарч кхоаба цункт йиллай «Победа» яхача колхозо. Гонахь карт йолча йоккхача майдан тІа яь кормушкаш я. ХІама дуача хана цар аьшка ногІараш хьалІой детташ хьакхарч я уж таташ дераш.

Цига лелаеча 400 хьакхийга хьожаш цхьа саг ва. Цун денхар доакъар хьатІадари из кормушкашка чудохкари да. Хий хьайбашта шоашта эшшача хана, юхье атагІа долаш да.

КІалхара кхо доакхкаш дунха къахьега дезац укхаза. Из кормушкашта гаьно цхьан метте Іов. Иштта кхоабаш хилча иттаза хинна а ца Іеш кІезигагІа рузкъа дІадода.

Колхоза правлене иззамо цхьаьнха а лагерь йилла лерхІ. Цу лагерашка бІаьстан юхьхьера денз гуйре дІайоала ха тІакхачалца хьакхарч лелаергья.

А. ЗИМАРИН.

Планал совгІа кирпишк

ССКП ЦК июньски Пленума кхайкарала жоп луш керттера продукци — цІен тІа юлла кирпишк арахецара 7 бетта план 106 процент кхоачашъяьй МагІалбика горпромкомбинато, 102 процент кхоачашъяьй етта кирпишк арахецара план а. ЧІоагІа хьинаре къахьийгад пишкаш чу кирпишкаш дІачуувттаеш а, юха арайоахаш а йолча Кондратенко Риммай бригадо. Коммунистически къахьегама бригада аьнна цІи тиллийта къовсам лоаттабеча цу бригадо беттатара беттага 130—140 процент кхоачашъю план.

Дика къахьийгад балха заданеш тІехкхоачашъеча помощника Имзов Аслана, кирпишкаш тедача Харсиева Лидас, кепа тохача Мартазанова Мацината Сисенков Надеждас, иштта кхыбараша а.

ХІанз горпромкомбината коллективо ший декхар лерхІ ахка дІадалалехьа республике бахача наха чІоагІа эшаш йола цІен тІа юлла кирпишк мамогга дукхагІа арахецар. Из декхар коллективо сийленца кхоачашдергда.

Б. НОВОСЕЛЬСКИЙ.

Лаьтта аьха даьннад

Сийленца ялат чуийца а баьнна гурахьа дІадувргдолча ялаташта чуийнна лаьтташ аха болабелар Гудермесски районерча «Дружба» яхача совхоза 3-ча отделенера механизатораш. Из цекхар кхоачашдара трактористаша нн. Артемьевс, Усмаевс, Баймурадовс, иштта кхыбараша а, ялат чуийца а далалехьа дукха болх бир кхашкара ча гулдеш а бус лаьтташ оахаш а.

Ялаташ чуийца даьлча бригадира нов. Куприенкос къаьстта терко тІаяхийтар кхаш цІендара а лаьтта ахара а. Из бригадаь районе эггара хьалха лаьтташ аьха яннай.

ХІанз механизатораш а полеводаш а хьажкІех силос дІайоллаш хьинаре къахьегаш ба. Цар лерхІ хІара Іатта 20 тонн хургдолаш из дика доакъар кийчде.

МОСКВА ТАХАН. Театральни проезде. Н. Грановске сурт. ТАСС фотохроника.

ПАРТИЙНИ ВАХАР

Старопромысловски партийни организаце собрани

Технически прогресс яра дешашта хетаяь яр укх денношка хиннa Старопромысловски района коммунистий собрани. ССКП ЦК июньски Пленума итогий а районни партийни организаце декхарий а хьакъехьа доклад йир ССКП Нохч-ГIалгIай обкома хьалхарча секретара нов. А. С. Трофимовс.

Докладчика а пренешка къамаьлаш даьча собране дакъа лоацаш хиннараша а белгалдора, ССКП ЦК июньски Пленум дIахо йодача хана вай Даьхен экономически низ чIоагIбара, советски халкъа вахар тоадара, сийлахь-доккхача коммунизм хьалъяра гIулакха боккха лоархIам болаш хилар.

Берригача мехкарча къахьегамхошца цхьана, Старопромысловски районерча къахьегамхоша а шоашта декхар тIаийцад семилетка цхьа шу хьалхагIа кхоачашъе, аьнна.

Транспортни машиностроене завода директора нов. Комаровс ше къамаьлаца белгалдир, заводо продукци дукхагIа арахецаргIюла гIулакхаш даь хилар. DIадоладергдолаш да чон шийла а DIайха а долча хана оатхалашта кепаеттилга, кагийча балхашта механизаци елга.

Халкъа боахама совето кIезига новкъостал ду завода лаьтта кIалгIолла машиннаькъаш дахкара а автоматически сварка IалашъярА а.

Хьалха даьхача моттигера шозлагIа мехкдаьтта даккхара новкъа доагIаш дола бахьанаш дийцар шозлагIа мехкдаьтта доахача промысле старши инженер волча нов. Спичаковс.

ГIишлой-монтажни цехе слесарь волча нов. Бакане дийцар механизаци яра дешаш. Предложени елар цо жагI боаккхача моттиге керда порядок оттае а гIишлой материалаш кийчъепи тIайотташи деча балхашта механизаци е а.

Дикка болх баьб районе производверча балхашта механизации автоматизации еш. 1-гIчеи 2-гIчеи промыслашкара болх беш йола ерига скважинаш диспетчерски телеуправленеца болх байташ я. Из болх чакхбоалаш латт 3-гIча промысле а.

Тохкама кIоарга бурув тохаш йола буровойш, скважинаш сихагIа лаьттах йохийтаргйолаш а бурув тохача болхлой къахьегам аттача боаккхаргболаш а йолча кердача оборудованеца Iалашъяь я. Производственни балхашта механизаци яра дешаш кхоачашдеча хьинаре дакъа лоацаш ба дуккха рационализатораши изобретателаши. Цунах тарра, докладчика а пренешка къамаьл даьраша а белгалдаьча тайпара районерча дуккхача предприятешка геттара эсала латт хьалха латта техникеи технологии, механизации автоматизации балха юкъеяхьара гIулакх.

Районни партийни собране чIоагIа къоабалбаь тIаийцар ССКП ЦК июньски Пленума соцам. Собране тIаийцача соцам тIа ССКП ЦК Пленумо оттадаь деккхараш кхоачашдергдола гIулакхаш белгал а дир семилетка ялх шера кхоачашъяра духьа социалистически яхь йоаржаяра первични партийни организацеш тIа а хьийхар.

А. ШВЕДКИЙ,
ССКП Старопромысловски райкома орготдела заведующи.

Парторганизаце хьалхленца тоабаьб профсоюзни болх

Грозненски орден лелаю мехкдаьтта чакхдоаккха завод вай республике йоккхагIа ярех предприятий я. Вай мехка коммунизм хьалъяра ворхI шера план толамца кхоачашъяра дика къахьегаш я цу завода дуккха эзараш болхлой бола коллектив.

Хьалхашка латта декхараш дика кхета а деш тIаийца деккхараш толамца кхоачашде социалистически яхь йоаржаяь завода профсоюзни организацес. ПоагIача тайпара хьалхле а лелаеш заводера профсоюзни болх тоабаьб, хIаьта ССКП XXI-ча съезда вай парте ЦК июньски Пленумен решенеш кхоачашъяра еррига коллектив оарцагIа яьккхай завода партийни организацес.

Профсоюза завода комитета заседанешка каст-каста дувц цеховой профорганизацей балхах дола дешаш, цу балхацара кхоачам боацараш гучадоах уж DIадахара наькъаш белгалду.

Дукха ха йоаццаш а № 6 йолча цеха профсоюзни организаци заводе тIехьаюсарех яр. Завкома заседане бийцар цун болх, хIаьта цул тIехьагIа профорганизаце болх тоа а белар. ХIанз из организаци заводе дикагIа ярех лоархIаш я. Дика вIашагIбелла ба цу цехе массово-кхетама болх а.

Дика лелабу завода комитето коммунистически къахьегама коллектив яха цIи яккхара тIехьа лоаттабеча къовсаме дуккхача коллективашка дакъа лацийтара болх а. ХIанз коммунистически къахьегама сийлен цIи лелаеш кхоъ коллектив я заводе.

Дукха къахьег цеховой комитеташа нохчийн-IалгIайн къамех болча нахага шоай балха говзал лакхъяйташ а. Дукха ха йоаццаш тайп-тайпара балхаш деш хинна болхлой В. Хаджимуратов, С. Дудаев, С. Дуцаев, С. Эльмурзаев, Л. Гасуев, С. Гучигов иштта кхыбараш хIанз операторашна болаш болх беш ба. Шоашта тIадилла гIулакх дика кхоачаш а ду цар.

ЧIоагIа терко ю завода комитето а цеховой комитеташа а къахьегамхошка культурно-салаIийтара гIулакха а. Къаьстта дика леладу цар завода болхлошка коллективно салаIийтара, сакъердийтара гIулакх. Каст-каста Тбилисе, Кисловодске, Орджоникидзе иштта кхыйолча хозача моттигашка экскурсеш ю, коллективно театрашка ух завода болхлой.

ХIанз еррига низ тIабахийта завода партийни организаце хьалхленца кIоаргга ССКП ЦК июньски Пленума решенеш Iомаеш, лакхара социалистически декхараш тIаийдеш ба завода болхлой.

Н. ГЛУХОВ.

КIадаш деча машинашта модернизаци яр

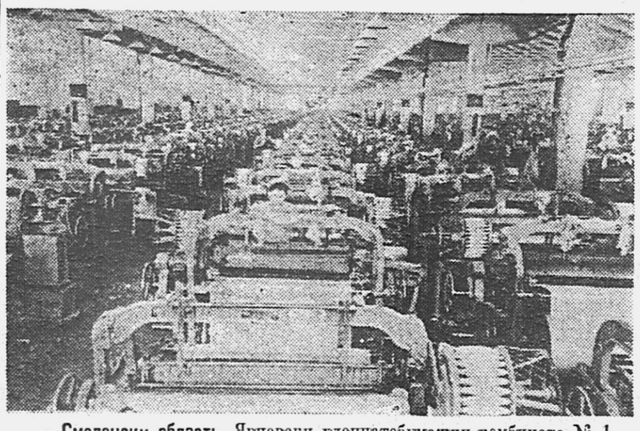

Смоленски область. Ярцевски хлопчатобумажни комбинатан № 1 йолча кIадаш деча фабрике модернизаци яьй 100 совгIа йолча кIадаш деча машина. Из бахьан долаш шера лоадама хIама ца эшаш цаIи ахи миллион метр кIада дукхагIа ду фабрику.

Сурта тIа: № 1 йолча кIадаш деча фабрике модернизаци яь автоматически болх беш йола кIадаш ду машинаш.

ТАСС фотохроника
И. РАБИНОВИЧА сурт.

Районе дикагIа йола юртсовет

Веденски районе дикагIа ярех лоархIаш я Мехкетински юртсовет. Укх шера цу юртсовето лоархIам боллаш болх баьб боахамеи культураи хьалхле лелаяра гIулакх вIаштIехьа доаккхаш. Юртсовето уттаеча планаш тIа масса хана а белгалдоах бахача наьха вахар тоадарах, боахамеи культураи гIишлоп хьалъеча йоагIача тайпара хьалхле лелаелга тоадарах дола дешаш, хIаьта исполкома заседанешка уж дешаш каст-каста дувца а дувц.

ЧIоагIа теркам бу юртсовета исполкомо юртарча Орджоникидзе цIерахча колхоза боахама гIулакха кулгал делга тоадара а. Цу тайпара балхо торо хилийтай колхоза производство лакхъе, колхозникий къахьегама дисциплина чIоагIъе, юрта боахама къахьегамхой дукхагIа социалистически яхьа юкъе оза, тIаийца декхараш кхоачашдеча колхозникашка хьинаре дакъа лацийта. керттерча продуцей дерригача хьокхамашта колхоз хьалхаяккха. Яла-таш дIадера, тIаккха оасар пара балхаш йиллача ханал хьалха йистедаьхач колхозо. Укх шера хьалхарча ялх бетта шура яккхара план 192 процент кхоачашъяьй колхозо, хIаьта паччахьалкхенга дулх дохкара план 311 процентн шура йоккхара план 125 процентн кхоачашъяьй.

Юрта электрификации радиофикаци яьй.

ЛархIа йоагIаш лоархI Мехкитински юртсовет районе дикагIа ярех.

А. ИСЛЕВ.

Животноводий толамаш

Ноябри декабри бетташка хургйолча ССКП ЦК Пленумо дог гIоздаьккхача «Назрановски» совхоза Аьлти-Юртарча отделене животноводаша доккхий къахьегама толамаш доах укх тIеххьарча хана.

Тха отделене хьайбай боахаме — ши бIаь совгIа бежан да, царех бетташ 51 етт а болаш.

Доахана фермерча болхлоша хьинаре къахьегар бахьан долаш тIехьарча хана тоабеннаб ферма болх.

1959-ча шерах DIадахача ах шерара паччахьалкхенна шура DIаялара план кхоачашъяьй тха отделене. Шоаш тIаийца социалистически декхараш тIехкхоачаш а деш, 410 центнер яла езача 496 центнер шура DIаеннай фермо паччахьалкхенна.

Укх тIеххьарча бетта шин декадах хIара беттача Iаттагара 227 килограмм шура яьккхай дояркаша.

Уж толамаш даха торо хилийтай тха хьинар долча животноводаша дика къахьегарах. Царех ба 55 шу даьнна дика Iаьсий леладу Сальмурзиева ЗабиIат, дикача балхаца белгалбаьнна Iуй Колоев Тажиддин, Албогачиев Муса, Кургалиев, цIи хелаеш колхозеи совхозеи.

Мангала ара яьннача шин бетта «Кавказ» яхача колхозе (председатель нов. Шелест, парторганизаце секретарь нов. Торий) 30-ча июле кхаччалца кийчъяьр 1427 тонн аьла мара яц, планах кийчъе езар 3140 тонн йолча.

Цонаш къаеннай, DIайийнача мангареи суданкаи аьла хьокха ха тIехйоалаш латт. Цу гIулакха а лерттIа терко еш бац колхоза кулгалхой. Из гу колхозе доакъар кийчде лаьрхIача 10 тракторнийи, 6 говрийи косилкаех укх тIеххьарча хана болх беш 3—4 косилка мара ца хиларах. Кхы а вогIа лел колхозе силос DIайоллилга. Силос DIайолла болабеннача укх шин кIирах DIаеллар 1100 тонн мара яц, вешта аьлча DIайолла езачох 18 процент. Горкомои Горисполкомои чIоагIъяьча графиках 30-ча июле кхаччалца DIайолла езачох диъалагIа дакъа а дац из.

Кхы а ледарагIа лел хьайбашта доакъар кийчдара болх «Ингушски» совхозе (директор нов Кулбужев, партбюро секретарь нов. Цицкиев).

Совхоза укх шера планаца лаьрхIача кийчъе езар 8500 тонн йоли 18000 тонн силоси я. Из болх ханнахьа чакхбаккхара кхоачам болаш техника совхозага йолаш я. Масала: 22 тракторнии 12 говрийи косилка, тракторний а говрий а йолхьингаш 13 силосни комбайн, тракторашна, кхы йола машинаш.

Бакъда, балхаша хьахьокха сурт укх тайпара да. Хьакха езача 4000 гектар цонех таханалца совхозо хьекхар 2887 гектар я, цунах аргIаш даь вIашкатехар 1987 гектар мара яц. АргIаш данза дукха йол я цхьайолча совхоза отделенешка. Аханех мара аргIаш даьдац 1-чеи 2-чеи отделенешка, 5-ча отделене (управляющий нов. Хаматханов) аргIаш данза 300 гектар улл.

Оттаяьча графиках еррига йол хьекха а аргIаш даь а йисте яла езаш я 5-ча августе. Хiаьта совхозо 30-ча июле кхаччалца кийчъяьр 20,5 процент мара яц.

Iалаьмате во лел совхозе силос DIайоллилга а. DIаеллар 2840 тонн мара яц. 1-чеи, 5-чеи отделенешка хIанз а DIайолла болабеннабац силос № 2 йолча отделене 2050 тонн DIайолла езача еррига а DIаеллар 100 тонн мара яц. Во лел силос DIайоллилга № 3 йолча отделене а.

Цо хьахьокх, цкъа-дале, до акъар кийчдара болх, DIахо ла йиш йоацаш, во лелаш хилар, шозлагIа-дале, совхоза хьайбаш доакъар доацаш дисар кхерам болаш хилар.

БОЛХ ВО ЛЕЛАРА КЕРТТЕРА БАХЬАНАШ

Эггара хьалха белгалдаккха лезаш да «Ингушски» совхозе доакъар кийчдара балхашта ший ханнахьа лерттIа кийчо яь ца хилар. Совхозо ший ханнахьа тоаянзар мангалаи силосаи эша машинаш. Кхычахьа мангал хьокхаш боахкача хана «Ингушски» совхозе косилкаш, йолхьингаш, комбайнаш тоаеш боахкар. Силос хьокха ха тIакхоачача хана йоккхача Ачалкхерча отделене соахка гурахьа DIаоттаяьча тоа а цIен а ца еш езачо оатхал а йоаккхаш ши силосни комбайн латтар. Цу гIулакха эггара бехке вар совхоза керттера инженер нов. Мамилов ва.

ШоллагIа ала дезаш да совхоза а отделеней а кулгалхоша доакъар кийчдерий къахьегам во вIашагIбелла хилар, болхлой хьашташ кхоачаш ца дар. Совхозе мангал хьокхача техниках хIара дийнахьа болх беш кхоалагIа дакъа мара дац. Силос хьоккача 13 комбайнех 4 вIалла болх беш яц, оатхалаш ца хилар бахьан долаш. Цул совгIа каст-каста моллагIа цхьа оатхал кагъелча совхозе оатхалий кхоачам во хиларах, болх ца беш сеце латт вожаш комбайнаш а. Мангал хьокхача бригадашка бийсаш яха моттигаш кийчъяьяц, болхлошта ший лерттIа кхача бац, деша керда газет, журнал дац, ловза шахматаш, шашкаш, домино яц, ладувгIа радио яц.

3-ча отделене ара бийсаш а йоахаш мангал хьокхаш 30 сагах латташ бригада я. Бригадерча болхлошта дикагIа йолча хана луш бола кхача духхьал вермишель чутесса суп мара яц. Цкъаза из йоацаш а бус уж. Кхы дикагIа латтац уж гIулакхаш кхыча отделенешка а. Уж кхоачамбоацараш чехкагIа DIа ца даьхача доакъар кийчдара болх тоабала йиш йолаш бац. Из еррига шаьра гуш да «Ингушски» совхоза директора нов. Кулбужевна, парторганизаце секретара нов. Цицкиевна, керттерча специалисташта. Цхьабакъда, керда графикаш уттаяр мара уж кхоачамбоацараш юкъера DIа а даьха болх тоабеш бац уж. Управляющешкара, бригадиришкара, кхыча болхлошкара доагIача тайпара хьадехац болх тоабелга, ашаш дола новкъостал дац царна. Шоай декхараш лерттIа кIоачаш ца лерашта доагIа таIазар дац. ЛерттIа цу гIулакхашка хьожаш а цох де доагIар деш а яц МагIалбика районе юрта боахама инспекци (начальник нов. Бирюков). МагIалбика Горкомои Горисполкомои районе доакъар кийчдара терко яц аьлча нийса хургдац. Из гIулакх горкома бюро а исполкома заседане а кхозза дийцад, хьайбашта доакъар кийчдарах даь соцамаш да, оттаяь графикаш я. Соцамаши графикаши яле а, доакъар доацаш да. Цо хьахьокх Горкомои, Горисполкомои, шоаш чIоагIъяь графикаш а, даь соцамаш а кхоачашдара совхозе, колхозе, бригадашка кхоачам болаш партийно-организаторски болх баь ца хилар, боагIача тайпара къахьегам вIашагIболлара новкъоста кIезига деш хилар. МагIалбика Горкоми Горисполкоми декхарийла я уж еррига кхоачамбоацараш сихагIа балха юкъера DIадаха а, хьайбашта шортта доакъар хургдолаш болх вIаштIехьабаккха а.

А. ХАРСИЕВ.

НАУРСКИ РАЙОНЕ КОМСАШ ЛЕЛАЕРАШ БОЛЧА

Шортта комсаш хургья

Наурски комсий совхоз — боккха боахам ба. 1954 шу чакхдоаллаш мара вIашагIъелла еце а, цу совхоза 1427 гектар комсаш я: 338 гектар латаш йолча комсий, 240 гектар — лата йолалуш йоагIача комсий, 849 гектар — къонача комсий.

Совхоза коллективо дика къахьегар бахьан долаш, лата йолалуш йоагIача комсех соахка 1592 тонн комсий яьккхар оаха. Соахкарчул шозза дукхагIа комсаш яха езаш я тха план укх шера. ССКП XXI-ча съезда соцамаша дегаш ура а оттадаь, из йоккха план тIехкхоачашъе сарцагIбаьнна ба совхозера берригa къахьегамхой. Агротехнико цаяхкхара а, дика а, ший ханнахьа а даьд совхозо бIаьсти де дезаш дола дерригa балхаш.

Совхоза болхлошеи специалисташеи тIабийрзза чIоагIа хьегаш йола къа маьхала доал—комсаш дика летаьй. Даьча хьисашах 3,5 эзар тоннал совгIа комсаш яла еза укх шера тха комсий бешамашкара.

Каст-каста йоачаш йолаш шу оттар бахьан долаш комсашта чIоагIа кхераме айп кхета йаш йолаш моттиг нийсъелар, тоъаш ицар комсашта айп ца хилийта тохаш йола медни купорос оала молхаш, уж а кхы тайпа а молхаш етта машинаш, хIаьта а комсашта хулаш дола из айп ца хилийтара чIоагIа оарцагIбаьнна къахьег совхоза болхлоша. Из лазар кхетаргдоацаш кIалхара яьхарг лархIа мегаргйолаш я хIанз тха комсаш.

Къона комсаш йолча лаьтташ тIа. вIалла планаца а йоацаш. 350—400 тонн комсий йоаккхаргйолаш я совхоза шоллагIча отделера № 5 йолеи (бригадир Лагвинова Надя) № 6 йолеи (бригадир Ширнина Дуся) бригадаш. Бакъда, цу комсий тIахьарча а урагIъяха а йиш хургйолаш тоха аьшк саьрг ца даьдар бахьан долаш уж комсаш лаьтта йийша а яда, хIаьта цудухьа царех тайп-тайпара лазарал кхетар кхерам а ба. Из аьшк-саьрг бехаш оаха даьча дехара, шоашка а бац из аьнна, юхь ца еш дитад тхо кхачан промышленности управлене.

TIалатта халонаш мелда йоккхий яле а. хIаьта а тха совхоза коллектив дог тийша я ше хьакхеаь комсаш ца йойташ кIалхара яха а, комсар хьувкъаяра план кхоачашъяь па Iеш, тIехкхоачашъе а шийна могаргхидарах.

Еррига комсаш чуэцара а, царех чхьагIар даккхара а дикаа оарцагI а даьнна кийчо е езаргья. Из Iалаьмата боккхача лоархIамера компани я.

Комсаш чуэцача хана уж чуехка тхона эшаргда ши эзар гаргга тускар, сирдаькхха ведараш. Цу тайпара кхы йола хIамаш. Цу хIамаех кхоалагIа дакъа мара эшаргдоацаш, ши дакъа тхога долаш ха. Вiалла чIехьа ца тетташ, сихха гIаэшаш йола уж хIамаш Iалашъеш да тхо хIанз. Комсаш кхычахьа DIаозача хана уж чуйохкаргйола хIамаш (тара) совхозе йолаш я.

Тхоай чхьагIар доаккхача завода комсех чхьагIар даккха а, хьаьл продукци ца талхийта а яьк дIа ца кхачар кхераш я совхоза коллектив.

Соахка чхьагIар доаккхача тха заводе эггара дикагIа долч тайпа чхьагIараш даьхадар, цхьабакъда, дизза шера тIа кхоалле а йоацаш лаьттар уж. Укх шера тха чхьагIарз завод соахкарчул кхозза дукхагIа комсех чхьагIар даккха дезаш я.

Соахка комсаш хьайоалача хана 300 эзар декалитр чухожаргйолаш йола чхьагIар лоаттаду подзал хьае езаш яр СМУ. Цхьан беттa комсаш чуэца йолалургья, хIаьта подвал хIанз а янза я.

Укх шера комсаш чу а ийцаь чхьагIар даккха долалуча хана СМУ-га чхьагIар лоаттаде моттиг хьалъяйта дага бий-теш совнархоза кулгалхой? Сихха жоп дала доагIаш хаттар да из. Нагахьа саьнна чхьагIара завода ший продукци лоаттае моттиг ца хуле заводо комсех чхьагIар даккхара тIулакх дохар кхерам болаш да.

Совнархоза а СМУ а кулгалхой оарцагI а баьнна из кхерам тIера DIабаккханза баргбац.

А. И. ПЕНЗУРОВА.
старши агроном — виноградарь, СССР Лакхехьарча Совета депутат.

План тIехкхоачашъергья оаха

Наурски районерча «Комсомольски» совхоза 643 гектар комсаш я. Царех латаш 183 гектари лата йолалуш 141 гектари я.

Комсаш дикагIа хьувкъаргйолаш дукха балхаш даьд совхоза болхлоша укх бIаьсти: еррига бешамашка кхозза оасар а, диазза культиваци а яьй, кхозза молхаш а техай, хIаьта латаш йолча комсашта 6-зза тракторни опрыскивани а яьй. Дика хьийкъай совхоза комсаш.

Хiанз комсаш чуэца кийчо е йолаеннай совхоз. Дукха ха йоацаш из дош дийцад партийни собране. Цига гучадаьлар комсаш чуйохка тускараш а, яьшкаш а, автомашинаш а кхоачам хиллал ца хилар. СихагIа уж эшараш хилийтара декхар тIадиллар парторганизаце совхоза дирекцена. Наха юкъера кхетама болх тоабара декхарийла йир агитколлектив. Хiанз бригадашка агитационно-массови болх дикагIа лел. Бригадай болх дика вIашагIболларал совгIа дика агитатораш ба бригадираш Л. Жеребцова— цун бригадо комсашта гIулакх дара хьалхара моттиг яьккхай,— Е. Ануфриева, В. Казачкова. Цар ССКП ЦК июньски Пленума материалех а, совхоза хьалхашка латтача декхарех а дика кхетабу болхлой. № 5 йола бригаде дика полевой стан я. Укхаза делкъига салоIача хана газеташ а журналаш а деш болхлоша.

Парторганизаци хадданза тIахьожаш я бригадай балха, денна социалистически яхьа итогаш ю, балхацара кхоачамбоацараш гучадоах, ханнахьа а ца йойташ а комсаш чуэцара болхлой кийча ба из болх дика чакхбаккха а ноябрь-декабрь бетташка хургйолча ССКП ЦК Пленума дикача совгIаташца накъа баха а.

П. МАЗОВ,
Наурски районерча «Комсомольски» совхоза парторганизаце секретарь.

Дуккха дика силос

ССКП ЦК-а июньски Пленумо баьча соцамо дог гIоз а даьккха, Надтеречни района совхозий болхлой шоашта мамогга дукхагIа хьайбашта доакъар кийчдеш ба.

Цар дика кхетаду хьайбаех боала пайда алсам баккхара кертера эшар доакъар шортта хилар долга.

Доахангара шура дукхагIа яккхара лоархIам болаш я силос. Цудухьа Надтеречни района совхозаша цхьан Iатта 21 тонн лаьрхIа, 35 эзар тонн силос йолла чIоагIо яьй.

Керттерча даькъе хьажкIех йолларгья силос.

Хiанз укх сахьате 5 эзар тонн хьажкIий силос еллай районерча совхозаша, царех 3,5 эзар тонн Надтеречни совхозои 1,5 эзар тонн Гвардейски совхозои а йоллаш. Денгара-денга шерлуш латт силос йоллаш ду балхаш.

Из болх къаьстта дика вIаштIехьабаькхаб Надтеречни совхоза 1-гIча отделене. Цу отделене 1,5 эзар тонн силос йолла план я. ГIадамаш-тIехьа моша хьажкIаш хьекхаш а уж оаташ а ба дикагIа бола отделене механизатораш-комбайнераш Д. Даниленко, ГI. Пашаев, трактористаш М. Сагалов, Ш. Махтиев. 160—170 процент балха нормаш кхоачашъю цар.

Дика болх беш я силос чуэца агрегаташ. Укх тIеххьарча шин дийнахьа 1000 тонн совгIа силос еллай цу агрегаташа хьекхача хьажкIех.

ХьалхагIа силос йоллар кIоагашкеи сангарашкеи. Хiанз чах даьча аргIашта юкъе силос йолла йолаяьй.

7 эзар тонн силос йолла еза тха,— йоах отделене управляюще нов. Матаговс.— Из силос йолла а силос ше йоаллача хьайбаша юилга а вIаштIехьа доалийтаргда аргIашта юкъе силос йолларо. Силос еллача моттига цхьан юхье решеткаш оттаю оаха, царна юкъегIолла чукхувцаш хьайбаша силос шоаш юаргйолаш. Иштта елла силос ферме кхахьа ца езаш атта а дарегIа а я.

Гвардейски совхоза шоллагIча отделене а во вIаштIехьа даьккхадац силос йоллилга. Цу отделене хIанзехьа а цхьа эзар тонн совгIа хьажкIий силос еллай.

«Тха лоалахоша — Надтеречни совхоза 1-ча отделенерча болхлоша силос йоллара тIехьадитад тхо. Бакъда, тха хьажкIаш цар ярел тIехьагIа кхаьчар, силос йолла йиш хургйолаш, царел 2—3 ли тIехьагIа силос йолла а доладелар тхо. Хiаьта а царел тIехьадиса дагадац тхо», яхаш дувц цу отделене управляюще волча нов. Шахмаевс. Уж даьсса дешаш а доацаш, бакъдар да.

Комбайнера М. Висангиреевс силоса доакъар хьокхаш а из оаташ а бу болх хIара денна 165—180 процент кхоачашбу.

Совхоза болхлочо С. Сарбариев комбайна тIара хьекха доакъар ийца DIайода машин чIоагIа доакъар тоIадий мара DIаяхийтац цучу доакъар дукхагIа чугIоргдолаш.

Отделене болхлоша В. Медиговс, М. Бацуевси чехка а дика а йолл силос. Шоаш шурийцарча балхах мукъайолча хана доярка дика новкъостал ду силос йоллача.

Цхьабакъда, районий совхозашка силос йоллача балха юкъе хIанз а доккхий кхоачамбоацараш да.

Силос йоллача кхоачам хиллал транспорт яц. Совхозий директораша кIезига йоахо ю цу гIулакха.

Совхозашка силоса доакъар хьокха 10 комбайн я. Хiара денна 3 эзар тонн гаргга доакъар хьакха йиш я цу комбайнаца. Совхозашка йолча торонех укх шера 10—12 августа тIакхоаччаш 35 эзар тонн силос елла яккха йиш я. Из цу хана елла а яргья.

Юрта боахам DIахо а лакхбара дош дувца ноябрь-декабрь бетта хулача аргIан йолча ССКП ЦК-а Пленума сийна Даьхенна луш дота доккха совгIат хургда цох.

Н. ГОРБАЧЕВ,
Надтеречни района юрта боахама инспекце начальник.

Соцамаш дукха, доакъар кIезига

ССКП XXI-ча съездо Iалаьмате доккхий декхараш оттадаьд юрта боахама къахьегамхошта хьалхашка. Къаьстта боккхача лоархIаме да гарггарча хана хьайбаш дебадари царех дукхагIа пайда баккхари.

Парте съезда решенеш кхоачашъеш, МагIалбика юрта боахама къахьегамхошца лаьрхIад ворхI шера планах хьайбаш шозза дебаде, царех шозза-кхозза дукхагIа пайда баккха.

Из декхар кхоачашдара эггара хьалха эшар — шортта доакъар да.

Хьожаргда вай доакъар кийчдара гIулакх МагIалбика районе миштта лел.

КЪАХЬЕГАМ ДИКА ВIАШАГIБЕЛЛАЧА БОЛХ ДИКА ЛЕЛ

Ший ханнахьа а дика а вIаштIехьабаькхха дIахьу хьайбашта доакъар кийчдара болх МагIалбикерча № 4 йолча совхозе (совхоза директор нов. Глебов). Совхозо хIанзале а Iалащдаьд шоай хьайбашта шера кхоачам болаш йоли силоси. Планал совгIа 1,5—2 шера лаьрхIа доакъар кийчдеш я совхоз. Ханнахьа а массайолча оагIорахьара а кийчо яро, балха юкъе шерра механизаци йоалаяро торо хилийтар совхозага из бехкхокхаме болх толамца чакхбаккха.

Соахка совхозе доакъар кийчдеча бригаде 56 саг вар. Царех цхьабараш совхоза болхлой кIезига хиларах арахьара тIахьийха бар. Бригада болх дукхагIа долча даькъа кара бора. Из бахьан долаш ха а къахьегам а дукхагIа DIабодар доакъарга, цудухьа маьха деза а хулар, доакъар кIезигагIа а тIехьагIа кийчдаьр вогIа а дар.

Шортта доакъар ца хилча хьайбаш леладелга дегIадоаладе йиш ца къар кийчдара болх Iалаьмате во хилар кхета а деш совхоза кулгалхоша DIадахача Iай тракторашна, тракторни косилкаши йолхьингаши, холаш ду машин вIаштIехьаяьхар ший ханнахьа доакъар кийчде бригада вIашагIъеллар.

Мангал хьокха ха хьа ма этгинге дикача кечамца балха араяьлар Кирьяков Михаил Ивановича кулгалду бригада. Йол хьакха, хьалъэца, вIашкаоза, холаш де юкъе ха ца йолийташ вIаштIехьадаьлар бригада деррига балхаш машинашца деш хиларах. Эца боагIача тайпара машинех пайда эцар бахьан долаш укх шера 11 саго бу соахка 56-не баь болх, къахьегама овсарал диазза лакхъяьй, доакъара мах 30 процент лохбаьб.

Иттех дийнахьа 125 процент план кхоачаш а еш силос DIаеллай совхозо, хIара Iатта 20 тонн а хургйолаш. Хiанз планал совгIа хьажкIий силос DIайоллаш латт укхаза.

ИШТТА ЛЕЛАЦ БАЛХАШ КХЫЧАХЬА

МагIалбика юртбоахама керттера дакъа DIалоацараш «Ингушски» совхози, «Кавказ» яха колхози я. Цар планах хьакха езар 5300 гектар цонаши, 2850 гектар DIайийна баьцаши я, укх шера кийчъе лаьрхIа я 11640 тонн йол, 24200 тонн силос, 12150 тонн ча.

Ханнахьа уж доакъараш кийчдара торонаш совхозага а колхозага а йолаш я. Каст-каста догIаш делхарах дика цонаш я, дика тоаенна DIайийна баьцаш я (магар, суданка), цхьацца нахьара моша юарг а хинна латташ хьажкIий аренаш я; кхоачам болаш техника я; болх бе шортта дика механизатораш ба.

Цхьабакъда, торонаш яле а доакъар кийчдара болх Iалаьмате во лелаеш да «Ингушски» совхозе доакъар кийчдара балхашта ший ханнахьа лерттIа кийчо яь ца хилар. Совхозо ший ханнахьа тоаянзар мангалаи силосаи эша машинаш. Кхычахьа мангал хьокхаш боахкача хана «Ингушски» совхозе косилкаш, йолхьингаш, комбайнаш тоаеш боахкар. Силос хьокха ха тIакхоачача хана йоккхача Ачалкхерча отделене соахка гурахьа DIаоттаяьча тоа а цIен а ца еш езачо оатхал а йоаккхаш ши силосни комбайн латтар. Цу гIулакха эггара бехке вар совхоза керттера инженер нов. Мамилов ва.

ШоллагIа ала дезаш да совхоза а отделеней а кулгалхоша доакъар кийчдерий къахьегам во вIашагIбелла хилар, болхлой хьашташ кхоачаш ца дар. Совхозе мангал хьокхача техниках хIара дийнахьа болх беш кхоалагIа дакъа мара дац. Силос хьоккача 13 комбайнех 4 вIалла болх беш яц, оатхалаш ца хилар бахьан долаш. Цул совгIа каст-каста моллагIа цхьа оатхал кагъелча совхозе оатхалий кхоачам во хиларах, болх ца беш сеце латт вожаш комбайнаш а. Мангал хьокхача бригадашка бийсаш яха моттигаш кийчъяьяц, болхлошта ший лерттIа кхача бац, деша керда газет, журнал дац, ловза шахматаш, шашкаш, домино яц, ладувгIа радио яц.

3-ча отделене ара бийсаш а йоахаш мангал хьокхаш 30 сагах латташ бригада я. Бригадерча болхлошта дикагIа йолча хана луш бола кхача духхьал вермишель чутесса суп мара яц. Цкъаза из йоацаш а бус уж. Кхы дикагIа латтац уж гIулакхаш кхыча отделенешка а. Уж кхоачамбоацараш чехкагIа DIа ца даьхача доакъар кийчдара болх тоабала йиш йолаш бац. Из деррига шаьра гуш да «Ингушски» совхоза директора нов. Кулбужевна, парторганизаце секретара нов. Цицкиевна, керттерча специалисташта. Цхьабакъда, керда графикаш уттаяр мара уж кхоачамбоацараш юкъера DIа а даьха болх тоабеш бац уж. Управляющешкара, бригадиришкара, кхыча болхлошкара доагIача тайпара хьадехац болх тоабелга, ашаш дола новкъостал дац царна. Шоай декхараш лерттIа кIоачаш ца лерашта доагIа таIазар дац. ЛерттIа цу гIулакхашка хьожаш а цох де доагIар деш а яц МагIалбика района юрта боахама инспекци (начальник нов. Бирюков). МагIалбика Горкомои Горисполкомои районе доакъар кийчдара терко яц аьлча нийса хургдац. Из гIулакх горкома бюро а исполкома заседане а кхозза дийцад, хьайбашта доакъар кийчдарах даь соцамаш да, оттаяь графикаш я. Соцамаши графикаши яле а, доакъар доацаш да. Цо хьахьокх Горкомои, Горисполкомои, шоаш чIоагIъяь графикаш а, даь соцамаш а кхоачашдара совхозе, колхозе, бригадашка кхоачам болаш партийно-организаторски болх баь ца хилар, боагIача тайпара къахьегам вIашагIболлара новкъоста кIезига деш хилар. МагIалбика Горкоми Горисполкоми декхарийла я уж еррига кхоачамбоацараш сихагIа балха юкъера DIадаха а, хьайбашта шортта доакъар хургдолаш болх вIаштIехьабаккха а.

А. ХАРСИЕВ.

КЕРДАЧА ТОЛАМАШКА, НОВКЪОСТИЙ МАШИННАЬКЪАХОЙ!

* * * * * * * * *

Машиннаькъахой Ерригсоюзни Ди — дерригача советски халкъа цIей да. В. И. Ленина социалистически экономика керттерча базаех лаьрхIай машиннаькъ тIара транспорт. ВорхI шера плана тIа лаьрхIа Iалаьмате дуккха грузаш дIа-юха кхахьа езаш йола машиннаькъа транспорт дегIайоалаяра а техникаца кийчъяра а ворхI шера 110—115 миллиард сом дIадахийта лерхI. Из дIадахача ворхI шерарчул шозза дукхагIа да. XIанз вай мехка кхоачашдеш латт электрификацеи тепловозаш балха юкъе йоалаяреи ларда тIа машиннаькъа тIара транспорт эргаяккха, аьнна ССКП XXI съездо оттадаь декхар. Паровозий когаметта наькъашка йолаеннай тепловозаш, электровозаш. СССР промышленносто дуккха а арахеца йолаяьй 4000—5700 говра низ бола керда электровозаши тепловозаши. Эггара хьалхагIа тепловозашца болх бе йолаеннарех я Грозненски отделени. ВорхI шера электровозашеи тепловозашеи болх бергбола машиннаькъаш 100 эзар километрага дIакхачийта лерхI вай мехка. Къаьстта терко ю транспорта тIа комплексни механизации автоматизации яра, балха юкъейоалаергья телевидени.

Советски машиннаькъахой — ворхI шераплан кхоачашъяра боккхача лоархIаме йола коммунистически къахьегама коллективаш хилара болча кердача болама инициатораш ба.

ССКП XXI съезда решенеша дегаш гIоздаьхача машиннаькъа болхлоша семилетка хьалхарча шера план кхочашъяра даьхача кердача толамашца дезду шоай цIей.

Доккха дакъа лоац

ЧIоагIа дегаш гIоздаьнна дезду оаха, машиннаькъахоша, тхоай цIей. Со машиннаькъ тIарча транспорте болх беш вола 25 шу да. Массаза а кердача къахьегама толамашца дезду оаха из ди.

Дукха ха йоаццаш Къилбаседа-Кавказа машиннаькъ тIа рационализаторий предложенеш гулъеш 2 бетта смотр хилар. БIаьш керда предложенеш елар ну юкъа семилетка чотах машиннаькъахоша — рационализатораша.

Тха депо дукха ба рационализатораш. Уж ба механик нов. Маслов, слесарь нов. Проценко, кхыбараш. Царех хIаране 10—15 предложени еннай.

Аз а дакъа лаьцар ду балха. XIара денна 15—20 саг хулар го боахача крано лаьтта хьалъийдеш болх беча хана. Цар ковшо хьалъэцаргдола лаьтта кIаьддора. Из чIоагIа хала а овсарал йоацаш а болх бар. Дукха уйла йир аз из болх аттача баккха гIерташ. Аз предложени елар ковша юхье лаьтта дохадергдолаш цергаш йохка, аьнна. Уж цергаш хьа а яь техникаца цар дика балха хьокхам белар. XIанз кранд ше ду уж балхаш.

Тха подъемни кран чIуг а ковш а йолаш я. ЧIугаца беза муха хьалъийбу, ковшаца лаьттанцарг болх бу. Уж кувцаш хилча 3 сахьат ха йоае еза. XIанз са предложене торо хулийт цу гIулакха 15 минут мара ха ца йоае.

Аз балха юкъейоалаяьча кхоалагIча предложене хьу а кхою.

Уж предложенеш машиннаькъахой денна аз луш дола совгIа да.

У. БАТУЕВ,
Грозненски локомотивни депо подъемни крана машинист.

КЕРТТЕРДАР — НАХА ГIУЛАКХ ДАР

Укх тIеххьарча хана тоаенна а хозагIа а я Грознерча станце вокзал. Вай Нохч-ПалгIайчен столице денна бIаьш нах тIа а боагIа кхы а дукхагIа дIа а ух.

Вокзала чу бидеташ дохка керда кассаш хьайийлай, дуккха а шеръяьй пассажирий зал, наьна а бера а цIа да, городской кассе хьалхе а билеташ дохкийга вIаштIехьадаькхад. Цу гIулакхаша торо хилийтай план дукха тIеххоачашъе. Масала, июль бетта план 48 эзар сом долча 72 эзар сом деннад коллективо. Социалистически яхье дика толамаш дахарах Къилбаседа-Кавказа мишиннаькъа карара-кара тела ЦIе байракх еннай вокзала коллектива. Из байракх шоаш хьаэцаш вокзала болхлоша дош деннад из дIа ца хеца а дIахо йодача охана кхы а дикагIа пассажиранша гIулакх це а.

Тахан вай мехкарча берригача машиннаькъахошца цхьана ЦIей дездеш я тха коллектив а.

Кастта хьаоттаргья пассажираш Iай дIа-юха кхувларгбола хI. Тха коллектив хIанззе денз кийчо е йолаеннай Iай къахьегамхошта дика гIулакх дергдолаш.

В. АГАРКОВ,
Грознерча станце вокзала начальник.

Барт тайна коллектив

Вай дерригача советски халкъаца цхьана кердача хьокхамашца ворхI шера план ханал хьалха кхоачашъяра йолча социалистически яхье керда толамаш дахарца машиннаькъахой Ерригсоюзни Ди дезду Наьсарерча станце коллективо а.

Къилбаседа-Урала машиннаькъа болхлой болам хьал а лаьца 1959 шера план ханал хьалха кхоачашъяра шерра социалистически яхь яьржай тха станце а. Укх шера йола задани Советски Конституце Денга а, ворхI шера план ялх шера а кхоачашъе перхI тха коллективо.

Теша мегаргва наьсархоша шоай дош кхоачашдергхиларах. Цунна тешал ду укх бакъдараша. Мухь тIаботтара ах шера план ханал хьалха, ССКП ЦК июньски Пленум хьаеллача денга, кхоачашйир тха коллективо, Пленума болх беча деношка а бутт чакхбаллаца а планал тIех халкъа боахама эшача хIамаех етта итташ вагонаш дIаяхийтар станцера. Хьинаре а барт тайна а къахьийгар коллективо июль бетта а. Бетта йола план 20 июле кхоачаш а яь цIейна хьалхарча деношка планал совгIа дукха мухь дIабахийтаб тха болхлоша. Дика къахьийгад наькъа отделене болхлоша а. Цар машиннаькъа капитални а средни а ремонт яра ах шера план ССКП ЦК июньски Пленум хьаеллача денга кхоачашйир. Дика лоаттабу цар никъ а переездаш а. Балхашта механизации автоматизации яра йоккха терко яьча июньски Пленума соцамаша дегаш гIоздаьхача путейцаша шоаш тIаийца доккхий декхараш кхоачашдара шоай низ ца кхобеш къахьег.

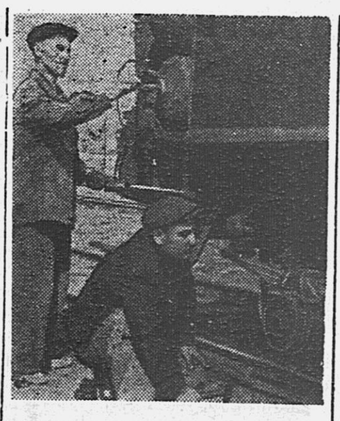

Тха коллектив дуккхача къамех латташ я. Харц хургдац Грозненски отделенера цхьаькха станци коллективе миссел тайп-тайпара къамаш долаш яц аьлча. Укхаза ба эрсий, гIалгIай, хIирий, татараш, кхыбараш. Цхьан беча балхо гаргаэза, вежарий санна ба уж. Цудухьа карагIдувл царна иштта дика толамаш даха.

Дукха гIалгIай баьккаб тха станце балха укх тIеххьарча шерашкъ. царех дукхагIбараш машиннаькъ тIара болх ца бовзаш бар. Болх дика бовзаш болча станце дежурнеша Цабиевси Немневси, керттерча кондукторашa Борискинеи, Таутиевси, весовщика Кабановси, никъ тоабеча бригада бригадира Поповси, иштта кхычар а дика новкъостал дир керда балха баьхкача новкъосташта. XIанз 40 гаргга, е ахаш, гIалгIай ба тха станцерча болхлоех. Коллективо сий ду кондукторий Даудеи Хьажмурдеи ОздоевгIар. Гайсанов Яхььяй, керттерча кондуктора Бочалова, весовщика Аушева, болхлой Хаутиевеи Мусаевеи, младши стрелочник волац балха а вена кастта старши стрелочник а цул тIехьагIа ше Іома а луш станце дежурни а хинна, хIанз из болх беш волча Албогачиев Юсупа, цхьаккха балха говзал а йоацаш станце балха а вена, мотовоза машинист хиннача Ганиев Беслана, иштта кхычар а.

Коллективо ший дезача дийнахь дош лу цIахо кхы а дикагIа болх бе.

С. АРСАЛАНОВА,
Наьсарен станце партбюро секретарь.

Сурта тIа: мотовоза машинист Ганиев Беслани цун помощник Кабисов Иосифи мотовозага хьожаш боахк.

Г. КУПИНА сурт.

Парте хьалхленца

Ткъаь диъ шу хьалхагIа, 1935 шера июль бетта Кремле машиннаькъахой вIашагIтехар Партеи Правительствои хьалхле лелаераша. Цу хана денз хIара шерра-шера Ерригсоюзни машиннаькъахой Ди дездеш хьабоагIача транспортерча болхлоша итогаш ю партеи правительствои директиваш шоаш мелла кхоачашъяьй хьожаш.

Къаьстта дика белгалдаьннача, безамеча хьалашка дезду вай укх шера машиннаькъахой Ди.

Дерригдунен исторически лоархIам болаш йолча ССКП XXI-гIча съездеи ЦК июньски Пленумеи решенеша а Пленумо къахьегамхошка даьча кхайкарало а цIаккха ца хиннача тайпара айдаьд советски наьха политически къахьегамеи хьинар.

Машиннаькъашта ремонт еш а уж хувцаш а, мухьаш тIадотташ а дIа-юха увзаш а деча халача балхашта мамогга дукхагIа механизаци елга тIадожадаьд ССКП ЦК июньски Пленумо машиннаькъахошта.

Грозненски машиннаькъа отделене предприятей коллективаша, шоай тороний чот а яь, дIахо йодача хана чурча кхоачамех пайда ийбергхилара лоархIам а баь, свердловчанийи мехкарча кхыча предприятейи патриотически болам хьал а лаьца декхараш тIаийцад шоашта, керттерча балхашта йола ворхI шера план ялх шера кхоачашъе, аьнна.

Грозненски машиннаькъа отделене предприятей коллективаша ханал хьалха, 24 июне, кхоачашйир мухьаш тIадоттара а дIа-юха увзара а йола ах шера план, хIаьта соахка цу хананца нийсдича мухьаш леладу балхаш 10,6 процент дукхагIа хиннад. Мухьаш а пассажираш а дIа-юха увзарга диллача 12 процент соахкарчул дукхагIа хиннад балхаш.

Заданех яхьа езар 2000 тонн йолча когаметта кхIара поездо дIайихьар 2196 тонн я, е соахкарчул 285 тонн дукхагIа. Деннеи бийсаннеи локомотиваша Грознерча депо гIолла баь никъ соахка цу ханна баьчунца нийсбича 5,5 процентн Гудермеса депо гIолла баьр 3,6 процентн дукхагIа ба. Ерригача отделене гIолла лаьрхIача къахьегама овсарле заданел 1 процент лакхъеннай, мухьи пассажираши дIа-юха увзарга дIабода мах 2 процент лакхбеннаб. Хьалхарча ах шера 2358 эзар сом паччахьалхен ахча кходаьд.

1959 шера хьалхарча ах шера 17425 деза мухьаш тIадола поезд а дIайитай, оттаяьча нормал совгIа 7 миллион тонна тIехь мухь а дIабихьаб Грозненски Гудермесскии депошкарча машинисташа. Из бахьан долаш 2 процент доагам кходаьд.

Соахкарчул дуккха а дикагIа дакъа лоац балхада транспорта новатораша, тха отделенерча предприятей рационализатораша а изобретателаша а. Укх шера 6 бетта 320 рационализаторски предложени еннай, 189 предложени балха юкъеяхьарах 210 эзар сом ахча кходаьд. Рационализаторски балха тIа дика толамаш даьхад Грозненскии Гудермесскии локомотивни депо коллективаша, вагонни отдела, Грозненскии Кизлярскии бувзама дистанцеша.

1959 шера II-гIча квартале лелаяьча социалистически яхье толамаш дахарах машиннаькъа Управленеи Дорпрофсожеи карара-кара тела ЦIе байракх яьккхай ерригача отделене. Машиннаькъа Управленеи Дорпрофсожеи карара-кара тела ЦIе байракхаш яьхай: Грознерча станцеи вагонни отделои. Цул совнагIа, шоллагIча квартале Ерригсоюзни социалистически яхье толамаш дахарах машиннаькъа Министерствони машиннаькъа транспортерча болхлой Профсоюза ЦК-аи карара-кара тела ЦIе байракх хьожаяьй вагонни отдела.

Сий дола коммунистически къахьегама бригада аьнна цIи яккхар духьа тIатеIIа къовсам лоаттабеш 140 совгIа бригадеи сменеи я машиннаькъа отделене.

СССР Министрий Совето яьча решенех Орджоникидзевски машинникъ Къилбаседа-Кавказски машиннаькъах дIа а теха цхьа никъ баьб, 1935 шерал хьалхагIа хинна доазув а долаш. ВIашагIтеха машинникъ доккхагIа долча машиннаькъех ба, мухьаш дIа-юха увзарца цо чулоац ши крайи, ши области, цхи республикеи.

Укх шера керда доазонаш эттача хана дезду Грозненски отделене машиннаькъахоша шоай цIей. XIанз отделенерча машиннаькъий цIоахал 700 километрга кхоачаш да, 54 станцеи предприятеи ССКП XXI-гIча съезда а ЦК июньски Пленума а решенеш кхоачашъяра шоай дерригa хьинар тIадахийта къахьегаш эзараш нах ба.

XIанзарча замо доккхий декхараш хьалхашка оттадеш хилар нийса кхетаду тха болхлоша. Цудухьа технически дешар деша а лакхехьара Іилмаш Іомаде а тIабийрзаб уж. Укх шера духьал цхьан Ростовски транспорта инженерий институте экзаменаш дIалуш ба боккха вахара никъ хьабена а дика производственни балха опыт йолаш а болча производственникех 108 саг.

Вай мехкарча берригача къахьегамхошта санна, партеси правительствоси хадданза шоай йоакхо еш хилар хов машиннаькъахошта. Машиннаькъашка керда техника юкъейолаяро, машиннаькъашка деш долча производственни балхашта шерра механизации автоматизации яро йиш хулийт дIахо йодача хана къахьегама гIулакхаш тоаде а балха овсарле лакхъе а.

ЧуIеча цIеношта а вахара гIулакхашта а Грозненски отделенерча болхлой, инженерно-технически болхлой, гIулакхерча наьха хьал тоадар духьа 1959 шера чуIе цIенош хьалдара 7249 эзар сом ахча хьахийцад.

Укх шера хьал а даь, нах чуховшабе беззаш да 5822 квадратни метр моттиг йола 32 цIа.

Шоашта шоаш цIеношт деш доахкача болхлошта новкъостал цар духьа 1267 эзар сом ссуда хьожаьд.

Машиннаькъахой Ди — из тха низашка хьожилга да, дукха езача Коммунистически партес а Советски правительствос а хьалхашка оттадаь исторически декхараш сийленца кхоачашце тхо кийча хилар дIахьокхилга да. Парте, цун ленински Центральни Комитето кIоарггача хьаькъаца, тешшаме дIахьалха кхувл вай халкъ керд-керда коталонаш яхара.

И. КИЧИК,
Грозненски машиннаькъа отделене начальник.

Товарни кассир Эмилия Алиева

— ДикагIа бола железнодорожникаш малаш ба яхаш хеттий оаш,— аьлар тхога Грозный станце партбюро секретара нов. Сергеевс.— Тха кIезига бац дика болхлой — диспетчераш, станце дежурнеш, стрелочникаш, составителаш. Тха кхы а ба дика болхлой — товарни кассираш. Уж наха кIезига гуш ба, бакъда, цар дер доккха гIулакх да. Цудухьа сона бакъахьа хетар шо товарни конторе дахача. Цига я товарни кассир йола гIалгIай йоI — Алиева Эмилия. XIанз парте яха кийчлуш я из. Из йолча гIо...

Іурра товарни конторе дахар тхо. Цига безаме моаршал хьатта, эздеца тIаийцар тхо эхь-иман долча йоIо. Из яр Алиева Эмилия.

1946 шера ворхI класс яьккхача, Акмолинскерча железнодорожни техникуме деша яхар из. Диъ шера тIаГертта дешаш, из техникум йистеяьккха, дипломийцар Алиева Эмиле. Иштта дIадоладелар гIалгIай йиIий вахар. Эггара хьалха Акмолински машиннаькъа станце таксировщица йолаш болх бе йолаелар из...

Ши шу да Эмилия Грозне ена. Грозне станце болхлой коллективо раьза а хинна тIаийцар къона йоI. Товарни кассира болх белар цунга.

Дика а хеташ дувц цо ший балхах:

— Тха, товарни кассирий, болх дукха ба. Мухь дIабахьийта ший ханнахьа документаш кийчду оаха.

Алхха производства йоакхо яь Іац Эмилия, цо йоакхо ю общественни балха а. Вай республике мотигерча Советашка къахьегамхой депутаташ хоржача хана Алиева Эмилия Грозненски городской Совета депутаталла хержар.

Ший харжархой болча каст-каста хул депутат. Городской сессе нах чубаха цIенош, культурно-вахара гIирсаш хьалдарахи город тоаярахи даь соцамаш довзийтар Алиевас ший харжархошта.

ЧIоагIа ладийгIар харжархоша шоай депутата деча къамаьлашка.

Ше дIахо де дага лаьцарех а дувц Алиевас:

— XIанз аз Іомадер доккха доаца книжка да,— йоах Эмиле, Коммунистически парте Устав хьа а хьувкхаш — Кастта се парте дIаэцар дехаш партийни организацега заявлени лургья аз. машиннаькъа транспорта инженерий иституте деша яха уйла я са.

Иштта да гIалгIай йоIа Алиева Эмиле гIулакхаш а уйлаш.

С. ВОРОНИН.

Сурта тIа: товарни кассир Алиева Эмилия.

И. Плиева сурт.

Тха совгIат

Дикача къахьегама толамашца накъа баьхкаб шоай дезача денна грозненски вагонникаш. Дукха ха йоацаш боккха кхаъ бенаб тхога. Тха коллектива Машиннаькъий Министерствоси машиннаькъахой профсоюза Центральни Комитетои укх шера шоллагIча квартале социалистически яхье котдовларах карара-кара тела ЦIе байракх хьожаяьй.

Вагонникаша вагонашта ремонт яра шоллагIча квартала план 101,7 процент кхоачашъяьй, 22,1 процент лакхъяьй къахьегама овсарал.

Ховш да семилетка фонд вIашагIйоллара инициатор тха коллектив йолга. Ер шу доладелча денз ворхI шера плана фонда лаьрхIа 559 эзар сом пайда беннаб оаха.

Вагонни депо технически прогресс яра, балха юкъе керда методаш яхьара тIехьа халданза къовсам латт. Тха дикагIа болча болхлоша механизации автоматизации яра 76 рационализаторски предложени еннай, царех 27 предложени балха юкъе йихьай, 19 кийчъеш я. Из гIулакх дIадоладаьраш ба старши инженер Терентьева, мастер Феоктистов, бригадир Меркулов, слесарь Зайцев.

ВорхI шера план ханал хьалха кхоачашъе аьнна тIаийца декхараш сийленца кхоачашдеш дика толамаш доах тха дуккхача болхлоша. Царна юкъе ба слесараш Серебрякови Хасанови, токараш Абахасанови Баканови, вагонаш юлаш бола Попови Чернобаеви. Машиннаькъахой ЦIей дездеча дийнахь тха дуккхача болхлой цIераш Сийлен доска тIа яьхай.

Н. АКСЕНОВ,
Грозненски вагонни депо токарь.

Сурта тIа: Н. Аксенов ший болх беш воал.

И. Плиева сурт.

ХИМИ—ХАЛКЪА

ТIехдаьккха а доацаш ала йиш йолаш да хими массанахьа да аьнна. Химикаша яь тамашийна хIамаш вай ког мел боаккхача хIана яц аьнна дукха я. Уж хIамаш вай цIагIа, трамвай чу, балха, салоIача, больнице, театре... я. Йийца варгвоацаш дукха я химически промышленносто хIамаш. XIанз хими ца хилча технически прогресс юлургьяц.

XIанзарча химически Іилма керттера эргало я химикаша Іалама чухь йоаца хIамаш хьаеш хилар. Къаьстта эргаш я синтетически хIамаш полимераш, дуккха тайп-тайпара дикадараш шоаех доахка химически продукташ. Уж хIамаш хьаю Іалама дарегIарча бедалах — мехкдаьттах, Іалама а попутни а газах, кIор чакхбоаккхаш хулача продуктех, юртбоахама производствох дIакъестача хIамаех, и. кх. дI а. Шоай дикалга а тайп-тайпара дола дикадараш дахкарга а диллача полимерни материалаш — Іалямо вайна лучарел дуккха толашагIа я. Химически хьоаса, пластмасса, синтетически каучукаш дуккха дикагIа, дуккхагIа яхаш, чIоагIагIа я боамбе таьл, даьре хьоасал, аьхингал, бос болча металлал, Іалама каучукал, кхыярел. Алхха хIанзарча полимерни материалашта мара могаргдац атомни энергетикас, электроникас, ракетни техникас, кхыйолча эггара кердагIча производствша дIадехараш Іалащце.

Вахача эшача хIамашта юкъе а цу материалех яь хIамаш кIезига яц. Сага тIаховха ше йола хIамаш хIанз синтетически материалех е йиш йолаш я. Царех е йиш я мебель, кIувсаш, пхьегIаш, хозала цIагIа лоаттаю хIамаш, кхы дуккха яраш а. Долла хIама полимерни материалех а долаш цIа де йиш я. Уж дерригаш чIоагIа, хоза, дарегIа а хургда!

Гой цудухьа ЦК-а майски (1958 ш.) Пленума а ССКП XXI-ча съездо а оттадаь декхар да ерригa химически промышленность къаьстта полимерни материалаш; химически хьоаса, пластмассаш, синтетически каучукаш еш йола производство чехкка дегIайоалае аьнна. Нагахьа санна ворхI шера чухь ерригa химически продукци кхозза дукхагIа арахецаргьяле, тIаккха химически хьоасаш 4-зза дукхагIа (хIаьта царех — 12—13-зза дукхагIа), пластмассаш синтетически кIувнаши 7-ззанел дукхагIа арахецаргда.

«XIана бу синтетически материалий иштта лоархIам?— йоахар майски Пленуме новкъоста Н. С. Хрущевс.— Цун лоархIам бу, новкъостий, цу материалий производство чехкка дегIаяро халкъа товараш арахеца эшача бедала кхы тIа а Іалаьмате йоккхий торонаш хулийтаргйоландаьи юртбоахама бедалца цхьана цу бедало укх гаргарча шерашка бахача наха мел эш текстиль, барзкъаш, кога гIирс Іалашбайтаргболандаьи».

Масала, боамбе цхьан тоннах тай де цхьан саго 200 дийнахьа болх бе безаргба (цунна юкъейода боамбеца болх беш яьккха ха а). Тоннн тха дулаш цхьан саго 350—400 дийнахьа болх бе беза. XIаьта цхьа тонн химически, вискозни, штапельни хьоаса цхьан саго 50 дийнахьа болх бе мара безац, вешта аьлча 4—8-зза кIезигагIа.

1965 шера химически хьоаса баккхара план кхоачашъе 100 эзар болхло мара эшаргвац. XIаьта иштта бола Іалама (боамбе а тхан а) хьоаса баккха 600 эзар болхло эшаргвар. Химически хьоаса беш дIадодар 6-зза кIезигагIа да!

Вай вахара чухь тIа-тIа а дукхагIа баржаш латт химически хьоаса. Іаламачул чIоагIагIа ба химически хьоаса. Дуккха дола хьоасаш боарам боаца, моллагIчоа а гIаьххьа хургйола кхалнаьха пасташ, носкеш, чухьнахьа дувхаду барзкъаш де йиш йолаш озалуш а юха вIаьшка долхаш а да. ПIоадал кIезига мара чу ца йоалийташ я химически хьоасах яь цхьайола материалаш. Химически хьоасах яь тханеи каракулаи тара йола материалаш дикка дарегIа а чIоагIагIа а я.

Боккха лоархIам болаш ба химически хьоаса техникe а. Автомобильни шинаш, транспортни ленташ, чархаш кхестаю оасаш, парашюташ, чкъаьрий лувца цхаралаш, и. кх. хьаеча а дIабода из хьоаса. Уж массайола хIама еча дIабода химически хьоаса Іалама чул дикагIа ба.

Дукхача хIамашка йода пластмассаш. Царех ю машиний оатхалаш, мебель, пхьегIаш, искусственни цIока, автомобилий кузоваш, лодкаш, теплицаш еча эша чакх са доагIа пленкаш... Пластмассах яь хIамаш ейгеи геттара чIоагIеи хул. Болатал 800-зза ейпагIа йолаш а я пластмассаш (пенопласт).

1958—1965 шерашка 100 эзар тонн пластмасса автомобилаш еча дIаяхийтача 200 эзар тонн гаргга металл кходе йиш хургья, царца 5 эзар тонн бос бола металлаш а долаш, производственни площадаш шозза кIезг а ергья цар. Цунах боала пайда хургба цхьа миллиард сом гаргга.

Алхха машиннаькъа транспорте асбопластмассах яь тормозной колодка юкъейоалаярах шоездаш чехкагIа а лелийтаргья, цхьа миллиард сом гаргга пайда а баргба.

Кога гIирс, чемоданаш, сумкаш деча дIайода искусственни бокс хIанз массанена а йовз. ДуккхагIа долча даькъе хьайбай цIокаш яьча боксах яьчарел дукхагIа яхаш а хозагIа а хул царех яь хIамаш. Кога тIа ювхаеча хIамашта детта геттара зIамига Іургаш доахка айраш берригача наха могош да. XIанзехьа а вайцига хьаеш йола искусственни бокс е 30 миллион хьайбашта тIера нихь-цIока эшаргьяр.

Хьамчах баь кога гIирс. плащаш, берий ловзоргаш, колошкаш, дуккха кхыйола цIагIа лелаю хIамаш хIанз синтетически каучукийн ларда тIа еш я.

XIаьта мел боккха пайда лу химес лаьттан боахама! Юрта боахамга дIайода Іалаьмате дукха химически средстваш.

Лаьттанца тоъал боаца, лаьттах хьатIайоалача баьцашта эша кхача а бу химикаша. ЛарттIа дегI да а дегIаяхка а 60 гаргга химически элементаш эш баьцашта. Цудухьа арахец химически промышленносто тайп-тайпара йола минеральни удобренеш: азотни, фосфорни, калийни, магниеви, комбинированни, кхыяраш а. Укх тIеххьарча хана юрта боахаме дика пайда эца йолаяьй микроудобренеш яхараш — борни, медни, цинкови, молибденови, кхыйола а удобренеш. Уж вайна лур а хими да.

Лаьттанцарча боахама юкъе хими доаладарах Іалаьмате боккха пайда боал. 1965 шера юрта боахамга 30 миллион тонн совгIа минеральни удобрени кхоачарпья (условни лаьрхIа). Из хургья 1957 шера хиннаучул 20 миллион тонн дукхагIа. Из удобрени йиллар бахьан долаш 1957 шера хиннача боарама кхы тIа а хьувкъаргба: боамби-бедал — 650 эзар тонн, лена хьоаса — 80 эзар тонн, ялат (цунца хьажкIаш а) — 30 миллион тонн, коартолаш — 16 миллион тонн, баьца даараш — 13 миллион тонн.

Цхьаькха а я хьокхаме цифра: нагахьа санна удобренега дIадодар 1957 шера хинначул 4 миллиард сом дукхагIа хуле, 24 миллион сом мах бола боамби, свекла, ялат тIакхетаргда.

Цунах баьлла Іац юрта боахама химе бола лоархIам. Химически промышленносто арахец дохьаж доалла хIамаш — ядохимикаташ. Уж эш лаьттах хьатIайоалача баьцовгIашта хула лазараш дIадахеи царна зе деш йола са доалла хIамаш йоаеи.

ЛаьрхIача гучадаьннад ядохимикатий новкъосталца тайп-тайпара йола культураш 3—20-зза дукхагIа хьувкъийта йиш хилар. Зе деш йолча са доаллача хIамаехи лазарехи баьцовгIаш лорaеш дIадохийтача хIара сомо ялат хьувкъача 10 сома, технически культураш хьувкъача 15—30 сома, цитрусаш хьувкъача 40—70 сома пайда бу. Семилетке ядохимикаташ дикка дукхагIа ара а хецаргья, цар ассортимент шерагIа а хургья.

ДIайийна культураш хьувкъара оасаро мел зе ду дика ховш да. Из оасар дIадоаккхаш беча халача балхах химес саг мукъавоаккх. ДIайийнача культурашта зе а ца деш, оасар дIадоаккхаш химически хIамаш я.

Боккха лоархIам болаш я хими медицине а. XIанз укх сахьата вай химически заводашка хьаю 100 совгIа, тайп-тайпара йола синтетически молхаш.

Доккхий толамаш даьхад химически Іилмаш хIамаш юла средствaш хьаеча производстве а. МоллагIа долча сапал дикагIа я уж. Царна эша бедал я мехкдаьтта чакхдоаккхаш хьахула продукташ.

Шоана хIанз гуш да химе халкъа мел дукха хIама лу. Цун кхы а бух боацца дукха торонаш я. Цудухьа вай воай химически индустри чехкагIа дегIабоалабара планаш толам болашагIа кхоачаш юлургья вайга, дIаьхегIа а хозагIа а хургда вай вахар.

Укх шера июнь бетта хиннача ССКП ЦК-а Пленумо химически промышленность чехкка дегIайоалае аьнна 1958 шера 7 мае ССКП ЦК-а Пленумо даь соцам кхоачашбарах дола дош а дийцар, химически продукци дукхагIа арахеца де деза гIулакхаш белгал а даьхар. XIанз вай декхар латт партес воашта хьалхашка оттадаь декхараш толамца кхоачашдарах.

Новкъостий проектировщикаш, строителаш!

ЧехкагIа хьае Іилманнеи техниканнеи дикагIа карагIдаьннарий ларда тIа яь химически предприятей проенташ, гIишлош чехкагIа а дарегIа а хьалъе!

Новкъостий инженераш, конструкторaш, машинаш хьаераш, рационализатораш, изобретателаш!

Хьа а е, производства юкъе а йоалае овсарле йолаш болх бу керда машинаш, оборудовани, технологически установкаш, агрегаташ. шерра юкъейоалае технологически процессашта ю комплексни автоматизации дистанционни управлении, дIахо а технически прогресс еш тIагIертта къовсам лоаттабе!

Доазол дехьара

Венерча фестивале доттагІий вІашагІкхетар

ВЕНА, 30 июле. (ТАСС. Корр.) Венерча фестивале баьхка тайп-тайпарча мехкашкара нах вежарий санна безаме вІашагІетталу. Тахьа Іурра советски кагирхошка хьоашала ера Малхбузерчеи Экзаториальнии Африка мехкашкара баьхкача карирхой группа. Автобуса тІара уж Іобоаллашехьа а, чІоагІа кулг лоацаш тІаэц доттагІий советски кагирхоша. Боккха го хул цига. Аккардион а лекхаш негритянски фата а етташ, безаме иллеш долалу. Цул тІехьагІа чехкка митинг хилар. Советски зІамигача саго Спартак Багдасарьяна дІайха моаршал хьаттар Того, Комерун, Гвинея, Чад, Сенегал. Мадагаскар яхача моттигашкара баьхкача нахага. Советски халкъ массаза а дика уйла йолаш хьадоагІа шоай кортамукъал бахьан къевсам лоаттабеча халкъашца, йоах Багдасарьяна. Массаче а чІоагІа тІоараш тох.

Хьаьший оагІонцара къамаьл ду Кан Али Бока. Іаьржача Африка беррига кагирхой хІанз укхаза Вене, фестивале хила безам болаш ба Советски кагийча нахацеи мехкашцеи вІашагІкхетар ловш ба аз аьлча, харц хургдацар са, йоах цо. Советски Союз тхона — кортамукъален байракх я, тоІадаь доахкача халкъий тешамера доттагІа я.

Багдасарьяни Али Боки безаме мархІа лелх. Африкера баьхкача хьаьшашта совгІаташ лу: тайп-тайпарча республикашка яь хоза хІамаш, значокаш, сувениреш.

Иштта безаме вІашагІкхийтта хилар Советски кагирхой Австралера баьхкача кагирхощцеи Иракера делегаташцеи. Советски кагий нахи мехкарийи кхыча мехкашкарча кагирхой вахар миштад хар чІоагІа ловш хиларо, доккхийча а кагийча а халкъий культуреи искусствои чІоагІа лоархІаш уж хиларо кІоаргга уйлаш йайт тайп-тайпарча мехкашкарча кагирхошка.

Фестивале баьхкача наха а Вене бахачарна а дукха еза Советски кьонача артисташа ю выступленеш. Концертни залашка, майданашка толам а болаш выступленеш ю советски халхархоша, музыканташа, кагирхоша. Эца билет хьа ца кхоачаш, чІоагІа лоархІаш да Вене Ленинградски балет.

УлицагІа, спортивни тІулакхаш хулача Советски Союза делегаце значок йоалла кагий нахи мехкарийи шоайх кхийттача кулг лоацаш моаршал хоатт кхыча мехкашкарча кагийча нахеи мехкарашеи, автографаши доттагІала тІатІолла письмош язде адресаши дех, совгІата значокаш тел.

Г. ДРАГУНОВ.

ВЕНА. Кагирхойи студентийи Дерригдунен VII фестивале. Венски стадионе я советски делегаци.

ТАСС специальни фотокорреспондента В. Соболева сурт.

Индена юхалург лу ахча

ДЕЛИ, 30 июле. (ТАСС). «Таймс оф Индиа» яхача а кхыдолча а газеташа тахан кепа теха араяьккхай Индена луча советски кердача кредитех йола финансай министерства коммюнике. Коммюнике тІа йоах: «Болата, лаьттагІара доахача рузкъай, доагама министр Сваран Сингхи промышленноста министр Манубхайи Москве хиннача хана Индена экономически новкъостал дара дош дувцаш Советски правительства членашца переговораш йир. Советски правительствос хьалхехьа а предложени яьй Инде 3-гІа йола ягхе шерара план кхоачашъеча дІадохийтаргдолаш 1500 млн. сом (1800 млн. рупий) керда кредит дала.

Индийски правительствос баркал а оалаш тІаийцар из предложени. Цу деша а советски новкъостала деша а хьакъехьа дІахо а переговораш ергья касталашха».

КНР общественность США провакационни кампанена духьал я

ПЕКИН, 30 июле. (ТАСС). Китая общественность социалистически мехкашта духьал США-с вІашагІъеллача меттакІаьлений кампанена раьяа йоацаш а я, «лоал латтача мехкий кІиранна» ше духьал хилар дІа а хойт. Советски Союза а кхыча социалистически мехкий а хьинарах халкъашта юкъера гІулакхаш тоалуча хана, язду тахан «Дагун баос», США конгресса решенех «лоал латтача мехкий кІира» вІашагІделлад, кхыметтел президента Эйзенхауэра а дакъа а лоацаш.

Дунен тІарча берригача хьаьналча наха шаьра гу, белгалдоах газето, США-на доале латтача гІозараща вІашагІделла «лоал латтача къамий кІира» гІожа тиймаболх хилар, цо тешал ду США халкъашта юкъера гІулакхаш тоадалар а Советски Союз керте латтача социалистически лагерга цхьоагІо, белгалдоах «Дагун баос». масаза а болат санна чІоагІа а хургья из йохае могргдолаш цхьаккха низ а бац.

Нью-Йоркера Советски выставка. Горьковски автозаводо яьча «Волга» яхача автомашинага хьожаш ба выставке баьхкараш.
В. Егорова сурт ТАСС фотохроника.

Парторганизацей секретарий семинар

Укх деношка ССКП Ленински райкомо вІашагІъелла районерча первични парторганизацей секретарий семинар хилар.

Хоадам боллаш а хьалхашка латта декхараш къаьнга довзаш а балха хьалхле лелаярах лаьца доклад йир семинаре ССКП Нохч-ГІалгІай обкома партийни органий отдела заведующес новкъоста А. И. Суховс. Иштта семинаре хиннараша ладийгІар Нохч-ГІалгІай АССР торговле министра заместитела Б. Хаштировс яьча республикера торговлии дІахо из тоаярахи йолча докладага а.

Цу шин докладага ладийгІачул тІехьагІа семинаре дувца оттадаьча бахача наха юкъе политико-массови болх вІашагІболларах долча дешах шоай балха опыт дІа-юха луш къамаьлаш дир № 2 йолча кирпишкий завода парторганизаце секретара нов. Рябоваси Грознефта геофизика треста парторганизаце секретара нов. Гасанбековси иштта кхыбарашеи.

Парте Ленински райкомо хІара бетта еча цу тайпарча семинарех боккха пайда боал парторганизацей секретаращта боагІача тайпара шоай болх дІабахьа.

С. СУЛТАНОВ.

Тоабе клуба болх

Во лелац ТІой-Юртарча культура ЦІен болх. 250 саг чухожаш йоккха зрительни зал а, красни уголок а художественни самодеятельноста кружока занятешта къоастадаь цІа а да.

Денна хІана хьоккац аьнна, кинокартинаш хьожх, кружокий занятеш а хул. Художественни самодеятельноста кружоке дакъалоацаращта эша костюмаш а яц, хІаьта кхоачамбеш яц музыкальни инструменташ а. Хьажа еза культура отдел ТІой-Юртарча культура ЦІен болх дикагІа тоабара гІулакхага.

Р. БУЛАТОВ.

Хаутиев кхеваш... Фельетон

«Чкъаьра кертагара Іоталх» яхаш кица да эрсий къама. КІоарга маІан да цун. Из да цІен да телхача дезал а талх яхилга, е дас ларттІа доал ца дича дезал нийсача новкъа дІаболхац яхилга. Из сенна доагІаш да тІехьагІо, цхьадоле къамаьлаш даь даьлча ховргда вайна.

Доккха хьал долаш а бІаьхий а хилар духьа дІаяхача замах хьаьраш ехкаш хиннай хьал долча наха. Иштта ча хьаьрех цаІ я Буро-КІалхьара Майсиговар хинна хьайра. «Назрановски» совхоз вІашагІъелла ча хана денз совхоза цІерах я из.

Малаш-ь хІанз хьаьра доал деш, е хьаьр тІа болх беш, аьнна хеталургда газета дешархошта.

Хьаьр тІа болх беш ва хьайра хиннача Майсигов МаІасий виІий воІ Майсигов Махьмад, новкъостал деш я, цун эггара кхоачарагІа йола саг, цун сесаг, хІаьта цар, шоашкара мах а телаш, лелаву Галаев Султан-Гири. Алапеш ийдеш духьал цхьа Махьмад мара ваш хьаьр тІа, вожаш хьаьра чотах лелабеш ба. Баш даьра Махьмада бетта ийдеча 100—200 сомах лелабеш-м, цунах-м Махьмада ше а бергбацар шин дийнахьа а болх. Февраль бетта 932 соми, март — 1233 соми, май — 878 соми, июнь—890 соми дІаденнад хьаьро совхоза кассе, хІаьта апрель бетта цхьаккха сом а деннадац. Цу цифраша хьаьхьох хьаьрах латача шин кога тІарча цицхолгаша совхоза кассе деррига ахча дІа ца телилга. Ший безам бар де аьнна Махьмадага хьайра дІаенна хилар бакъду оттаяь, еррал болх бе беза аьнна, план ца хиларо а, хьаьра балхага хьожаш саг ца хиларо а. Сендухьа вахийтав Махьмад ший даь-даь хиннача хьаьр тІа яха хаттар дуккхача наьха дег чу увтт, хІана аьлча, хьаьр тІа вахалехьа, Казахстанера ціавенача хана денз цхьанна а метте цо болх ца барах Россе паччахьалкхенна доал деш хинна Романова цІен дезал санна, хьалха Майсигов Махьмад-Султани, тІехьагІа вахийта Майсигов Махьмади ца бахийтача, кхы хьаьр тІа вахийта саг ваца-теш аьнна, хеталу къаьстта Буро-КІалхарча наха.

Массанел, дуккхагІа наха тамаш еш да шийна цІена из гІулакх ховшшехьа а Майсигов Махьмад совхоза директора Хаутиев Жабраила хьаьра заведующел вахийтар.

Доккха а бехктокхамера а, деррига хІамаш довзеи, наха бага гІоргдола харцахьара гІулакх ца деи деккхарийла волаш а саг ма-вар Жабраил яхаш, дувц совхоза цхьаболча болхлоша. ХІаьта «сигал бода никъ лехачун» болх бий-хьогІ из яхаш дувц шоллагІчар. Хьаьра гІулакхаш мишта лел ца ховш-м, даьра баш, хих боалаш хи тІадам ца кхийттача санна багІа, отделене управляющи Муружеви юртсовета председатель Гагиеви а.

СомагІа йола кІедж тІахьувзачар киса а ухийташ, ши жувра кІедж ухийташ болх беш йола Майсиговар хьайра бІаргаяйна ца Іеш, кхы а хІамаш гу совхоза болхлой сийрдача бІаргашта. Царна гу Хаутиевс ховха кІоригаши фуаши долча совхоза инкубационно-птицеводчески станце заведующел яхийта цун сесаг Ахматханова Хадишат. Хадишата «болх а во баш»: цунна кара кІоригаш, фуаш, иштта кхыйола материалаш йохка а царех ахча хьайде а бокъо я. Нагахьа санна кІоригаш яйна а, ийша а, тІера дІаяха езаш болх хилча, из кІалхара яккха хІамсара цІен-ца а ва, акта тІа кулг ІотІаязде кийча вагІаш. Кхы кхоачарагІа хинна хьанна яздергда цо из!

Цхьа шу совгІа ха мара яц Пхьилекъонгий-Юртарча отделене управляющи хинна Дзортов Хьамзат жа даара бахьан долаш балхара дІаваькхха а суде хинна а. Цул тІехьагІа совхоза кхай тІа цхьа цел Іотехабац цу устагІан кхакха тІакхеллача берзо. Дукха къахьега а дегІа хало е а ца езаш «хІама тІайоагІа болх» лехаш лийнначох тара да из дегІ. Совхозера кхы гаьна дІаваха ца везаш иштта «хоза» вІаштІехьа а даьннад из. Найци кер дига а дига, совхоза хьуна херх хьоккача машина тІа Іохоаладь Хаутиевс. Найцинеи уствешийнеи юкъе йоккха гаргало йолга массанена а ховш да. Из дац паччахьалкхен лоархІамера предприяти цІакара а енна Іохоаваьча кулгалхочо ший гаргара нах балхашка утттабе беза яхилга. Кхы саг ца коравоагІаш бахийта бац Жабраила ший сесаги найци балхашка. Нах шортта ба совхозе.

Газета дешархошта моттаргда, Хаутиев мара кхы гІулакхера нах бацхьогІ совхозе аьнна. Совхозе ба парторганизаце секретарь Албогачиев, кадрай отдел, рабочкома председатель Мальсагов, иштта кхыбараш. Царца дага вувл директор трактористаши комбайнераши эшача хана.

Бакъда, журви, фуаши, ардакхаши долча бохийташ бола нах Хаутиевс сагаца дагаваьнна бахийтац. Цо даьр харцахьа могадеш саг вац совхозе. «Ва Жабраил, хьай гаргара нах товараши материалаши йолча бахийта бокъо яц хьа» ала ца могаш вагІа совхоза керттера бухгалтер Вишагуров а.

Из цІена гІулакх доацилга шаьра хов бехктокхамера гІулакхаш лелаьдаьча Хаутиевна, из ца ховш багІац районера цхьабола хьакимаш а.

Тамаш е мегаргйолаш да Хаутиевс леладу харцахьара гІулакхаш шоашта ховшшехьа а, шоаш каьхат а яздаь Іояхийта Ахматханова Хадижат Хаутиевс материальни бехктокхамерча балха оттаяьлга ховшшехьа а ССКП Наьсарен райкома цхьабола болхлой сатийна Іеш хилар.

Хьожаргда вай хІанз кхашкара гІулакхаш мишта лел. «Назрановски» совхоза оасарех йикъа латтача хьажкІаша хала садоах, ца оахаш дада лаьтташ, дукха делхарах шоаех мел боалла хи тІадам Іобахийта, докъаденна дада. ПІийла узам беш Іех доахан, хьатІадоагІа бирса Іа а шоашта Іалаш ца даь доакъар а дагадоаллаш.

Массанел кхоачарагІа-м тха хила ма везарий хьо, ва веза директор, хьо-м тхога хьажа меттел хьай гаргара нах «хІама тІайоагІача балхашка» увттабе а ца кхоавеш махьувзий яхаш, ткъарре Іокад совхозера тІехьадиса латта балхаш...

Бакълув йовш латта хьажкІаш а, ца оахаш улла лаьтта а, доахан а, тІехьадиса латта балхаш а. Цар яхар де декхарийла а ва Хаутиев, юхе биса гаргара нах гІулакхашка Іай, ше паргІата ваьлча бохийтаргболаш, хІана аьлча, совхоза боахам дегІа ца беча хьаде хІама хургдац цхьаннена а.

«Чкъаьра кертагара Іоталх» яхача деша маІан де хала хургдац мотт тхона Хаутиевх лаьца даь къамаьл дайзачул тІехьагІа. Ший воІ юкъе хилча молла озабезам баьб яхаш да. Из йоккха тамаш яц, хІана аьлча, молла рузкъа дукха дезаш а, наха даьр дуаш а хиларца. ЧІоагІа тамашийна да партийни билет киса доаллаш волча, дукха хана денз гІулакхашка а лелаш хьавогІача совхоза директора Хаутиевс «хІама хьатІайоагІача» балхашка ший сесаги найци дахийтар, хьалха бІаьхий хиннача хьаьр даьй тІехьенашка хьайра дІаялар.

Т. СУЛЕЙМАНОВ.
Хь. МАГОМЕДОВ.

РАДИОПЕРЕДАЧАЙ ПРОГРАММА

2 августе: 7.20 — «Грозненский рабочий» газета обзор; 7.35 — Хоамаши передачай программеи; 7.45 — «Ленинан некъ» газета обзор; 8.20— «Сердало» газета обзор; 8.35 — Машиннаькъахой Денна хетаяь передача (нохчий меттала); 9.30 — РадиоладувГархой заявкех концерт.

3-ча августе: 7.20 — «Школаш эргаяхара новкъа» — беседа (эрсий меттала); 7.35 — Хоамаши передачай программеи; 7.45 — «Нохч-ГІалгІай мехка этнографически экспедиция» — передача (нохчий меттала); 8.45— «Химии — халкъа» — беседа (гІалгІай меттала); 9.00 — «Нохч-ГІалгІай иллеш» — концерт; 17.00 — «ВорхІ шера план ханал хьалха кхоачашъяра керттера гІулакх» — передача (эрсий меттала); 17.20 — «Оахош денна дош сийленца кхоачашду оаха» — передача (гІалгІай меттала); 17.35 — «Ленинахи, партехи, Даьхехи (дола иллеш» — концерт; 18.00 — «Орден лелаеча Казахстана столица» — передача (эрсий меттала); 18.20 — Керда хоамаш (эрсий меттала); 18.40 — «Торгови школе» — передача (нохчий меттала); 19.30 — Керда хоамаш (нохчийн гІалгІайн метташка).

4-ча августе: 7.20 — «Грозненский рабочий» газета обзор; 7.35 — Хоамаши передачай программеи; 7.45— Советски Союзерен доазол дехьарен хоамаш (нохчий меттала); 8.45 — «Бер мишта кийчде деза школе деша хоаде» — беседа (гІалгІай меттала); 9.00 — «Нохч-ГІалгІай музыка концерт»; 17.00 — «Бер мишта кийчде деза школе деша хоаде» — беседа (эрсий меттала); 17.20 — «Оборудованешка модернизаци яр» — передача (гІалгІай меттала); 17.30 — Керда хоамаш (гІалгІай меттала); 17.40 — РадиоладувГархой программах концерт; 18.00 — «Хьа тІа доагІача шера хьийкъа ялаташ кхедара кийчо яр» — передача (эрсий меттала); 18.20 — Керда хоамаш (эрсий меттала); 18.35 — Керда хоамаш (нохчий меттала); 18.45 — «Бийсанарча сменашка политически болх вІашагІтохар» — передача (нохчий меттала).

5-ча августе: 7.20 — «Грозненский рабочий» газета обзор; 7.35 — Хоамаши передачай программеи; 7.45 — «Ленинан некъ» газета обзор; 8.45— Советски Союзерен доазол дехьарен хоамаш (гІалгІай меттала); 9.00 — «СССР халкъий музыка» — концерт; 17.00 «Хьаьхле лелаеча станични совете» — передача (эрсий меттала); 17.20 — Июньски Пленума материалаш къахьегамхошка дІайовзийт библиотеко» — передача (гІалгІай меттала); 17.35 — «Безама иллеши ашараши» — концерт; 18.00 — «Мехкдаьтта болхлошта» передача (эрсий меттала); 18.20 — Керда хоамаш (эрсий меттала); 18.40 — Юртбоахама болхлошта передача (нохчий меттала); 19.30 — Керда хоамаш (нохчийн гІалгІайн метташка).

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

Фу йоах бакъдараша

„США-рча къахьегамах дола бакъдараш дувцача сборника" оагІош тІа гІолла

«Американски вахар тоадалара хьакъехьа сов дукха дувцарах а яздарах а массайолча моттигашка,— ВІашагІкхийттача тха Штаташка санна, доазол дехьа а,— хІана хетац аьнна, дуккхача наха хет, хІара американца шозза вІаштІарадаь ціенош а да, дика автомобиль а я, из дуачоаи дувхачоаи шаьрвенна а ва, лорий гІулакх кхоачаш а ва, аьнна. Цхьабакъда, дуккхача бакъдараша тешал ду, физически къахьегаш болча Іалаьмате дукхача наха уж тайна вахара хьалаш, лорий гІулакхаш, салоІилга кхыметтел гІанахьа а гуш ца хилара».

Уж дешаш яздаьр «Вашингтон пост энд Таймс» яха американски газет да. «Фу нах ба уж, — яхаш хетт газето, — цхьанна кино тІа гуш боацараш, Америка ВІашагІкхийттача Штаташкара вахар довзийташ долча цхьанна а журнала тІа бувцаш боацараш?» Газето яхачох уж ба болхлойи фермераши, шоаш хьегача къица мехкара деррига материальни рузкъаш хьадеш мел бараш.

США пропагандисташа дукха дувц «юккъерча американца» тоаденнача вахарах. Малав из, «юккъера американец» яхар?

Нагахьа санна американски паччахьалкхен деятелаша деча къамаьлашка хьежача вувцар, цар яхачох, кІиранна доаккха юккъера алаги 90 доллар, е 905 соми 40 кепиги (лоархІача хана 1 доллар — 10 сома когаметта лаьрхІад) таргга а долаш вола США-рча заводской болхлочоа тара ва. ТІаккха цар йоах, иззал ахча эцаш вола США-ра саг шортта кхоачам а болаш ваха йиш йолаш ва.

Иштта долий-теш из? Вайна хьалхашка да Болхлой тохкама ассоциаце кийч а даь, дукха ха йоацаш арадаьнна 14-гІа «США-рча къахьегамах дола бакъдараш дувца сборник». Цу сборника тІа кепатехача даннешка хьожаргда вай.

Эггара хьалхагІа хьожаргда вай, кІиранна 90 доллар эцаш вола американец мишта вах. Цу хаттара жоп лу АФТ-КІП яхача американски профсоюзни объединене баьча тохкамо. Цу даннешка хьежача, 90 долларах кІиранна баха йиш йолаш ба дезал, нагахьа санна цо

ах литрал кІезигагІа шура иййойя;

виъ дезалхочох цхьаннена дийнахьа ах фуага ца кхоачаш мара фуаш ца йидойя;

кІиранна кхозза мара телефонаца къамаьл ца дойя (ший доалахьа йола телефон юкъеятІац);

кхаь-диъ шера духхьал цкъа мара салаІа ца воде.

Телевизори, пхи цІа дола квартареи, кхы а цу тайпара хІамаши ювца йиш йий, нагахьа санна фуаши шареи санна долча массаза а хила дезача кхачан продуктаех дода ахча а кхыметтел кходе деза хилча? 90 долларах латта бюджет кІиранна низткъа хьожаял мара хилац.

Из лаккхехьа яздаьр бакъду «Пипок пабликейшнз» яхача американски компане кийчъяьча обзора даннеша. Цу обзора тІара гуш да, американца дезала бюджет, кхыметтел кІиранна кІеззига дукхагІа — 100 доллар — алаги эцаш хилча а, укх тайпара хулаш хилар:

налогаши квартирах тела махи — 50,4 доллар (504 сом);

транспортага бода мах — 10 доллар (100 сом).

Цу тайпара налогаш токхаши, квартирах доагІар дІалуши, транспортага дохийташ 60 процентал совгІа дола дакъа дІадоал бюджетах. Юхедусача ахчах дуккхагІа дола дакъа дуача хІаманга дІадода.

Мелла ахча юхедус тІаккха дезала кхыча гІулакхашта эшачоа? Барзкъаш эцара 6,5 долларал, дарба дайтара — 4,5 долларал, масса тайпа сакъердамашта — 4,15 долларал совгІа доацаш а кхы мелдолча гІулакхашта 6 доллар а ахча дІадахийта йиш я дезалга кІиранна. Лоацца аьлча, цу «вахарах» тоабеннача дезала шин бетта ахча Іоаде деза, эггара царегІа йола 46 доллар деха маІача наьха костюм эцар духьа.

Ший берашка лакхехьара образовани яккхалца дешийтилга дага хила а йиш йолаш вац цу дезала да. ЛаьрххІа даьча тохкамех, дешарах бала беза мах а болаш, студента кІиранна дІадода ахча 50 доллар (500 сом) гаргга да.

Атта дий цу тайпарча дезала холодильник (220.75 доллар е 2.207,5 сом мах болаш йола), телевизор (195,98 доллар е 1.959 сом мах болаш йола), мотор а боаллаш йола барзкъаш тега машина (180 доллар е 1800 сом мах болаш йола) газаца летаю пишк (173,8 доллар е 1.738 сом мах болаш йола), кхыяраш санна йола цІагІа лелаю хІамаш эца? (Москверча американски выставке яздаь латтача маьхаш тІара хьайийца да уж маьхаш).

США Калифорнийски институте я социальни экономика дешаш къестадеш йола къаьстта Геллера тохкама комитет. Цу комитето хІара шера лаьрхІар виъ саг — мари, сесаги, 13 шу даьнна кІаьнки, 8 шу даьнна йиІиги — волча дезала бюджет я. США-рча дуккхача Іилмахошеи политикашеи къоабал а яь тІаийца я из бюджет, «унахцІена а кхоачамболлаш дикача а хьал тІа а волаш» «гІаьхьчача» боарамера вахар Іалашдеш, берригача мехка цхьаьн тайпара из хиларах тарра. 1958 шера сентябрь бетта «Геллара бюджет» шера 6.087 доллар е кІиранна 117 доллар яр. Вешта аьлча «юккъерча» американски промышленни болхлочоа хьатІадоагІа ахча дуккха а кІезигагІа да, Геллера комитето вахара эшача лерхІачул.

Цхьабакъда сборника тІа арадаьхача лоархІамаша тешал деча тайпара, из бюджет а яц миллионаш болча американски дезалий кисага хьежжа.

Правительственни федеральни резервни система даьча лоархІамех 1958 шера сентябрь бетта США 60 миллион гаргга деззал бар. Царех:

4550000 е берригача дезалех 8 процент болча дезалашка хІаранега шера кхаьча доход 1000 доллар мара яцар.

11950000 дезалашка (21 процент) хІаранега шера кхаьчар 2000 доллар гаргга.

18208000 дезалашка (32 процент) хІаранега шера кхаьчар 3000 гаргга доллар.

25605000 дезалашка (45 процент) хІаранега шера кхаьчар 4000 гаргга доллар.

Дагадоха дезаш да уж доходаш налогаш тохалехь лаьрхІа хилар, хІаьта налога цхьаза дезала доагІачох кхоалагІа дакъа а дІалоац.

Американски дезалех аханел совгІа бараш кІира 90 доллар доагІаш шера доход йолча «ираз дарех» бац. Цул совгІа американски дезалех диъыагІа дакъа гаргга дезалаш 2000 доллара дуккхагІа шера доход йоацаш ба. Переписа правительственни бюрос даьча лоархІамех 1,3 миллион дезал бар шера хІаранена 500 доллар мара ца доагІаш, къе хьал долаш. Дагадохийтаргда вай, американски статистика ше а шера цхьан дезала йола бюджет 2000 доллараал кІезигагІа хила йиш йоацаш лерхІилга, цул кІезигагІа хилча моцал а Іаьткъа дезал бовш хилар.

Иштта ба американски общества цхьа оагІув: американски дезалех итталагІа дола дакъа США йоагІача еррига доходех 1 процент мара ца кхоачаш ба.

ХІаьта цун шоллагІа бола оагІув ба: шоллагІа дола американски дезалий итталагІа дакъа хозаленашта юкъедоал.

«Форчун» яхача американски журнало лакхагІа хьалъайдаьд США-н финансовой магнатий рузкъашта тІера кхоллар. Журнало даьча лоархІамех, мехка чухь 155 саг ва хІаране рузкъа 50 миллион а кхы дукхагІа а долаш. Из да цу бІаьхийча нахах хІаране шера цхьан миллионал кІезигагІа йоацаш доход эцаш хилар. Цу журнала тІа бувц хІаране рузкъа 75 миллионал дукхагІа а долаш эггара бІаьхегІа бола 76 дезал. Журнала тІа яхачох Рокфеллерий дезала рузкъа 2 миллиард доллар да. Царел зІаммига кІезигагІа мара дац Веллонар рузкъа. Миллиард доллар рузкъа улл Дюпоний дезала сейфашка. ХІама ца эшшаш иштал рузкъа да Фордий дезалга а. «Форчуна» тІа бувцац США-ра кхыбола рузкъан даьй — Гетти, Уитни, и. кх. а. Миллионераштеи къе бахараштеи юкъе иштта эргало йолаш я «американски вахара образ». 1957 шера йолаеннача экономически кризисо кхы а кІоаргйир США-ра бІаьхийчеи къечеи наха юкъера юкъ. США-е «кортамукъа предпринимательство» яха система бахьан къовсам лоаттабеча, архимиллионер волча Уитне доалахьа дола «Нью-Йорк гералд трибюн» яха газет а мукъарло деш дувца дезаш хилар: «корпорацей пайдаш лакхлу, хІаьта бе болх боацача промышленни болхлошта тІа-тІа а халагІа хул болх лаха», яхаш.

Официальни даьча лоархІамех, 1958—1959 шерашка бе болх боацца нах 4 миллионал кІезигагІа хиннабац, хІаьта цкъаза 6 миллионага дІакхоачаш а хиннаб уж. Сборника тІа яздаьча кхыдолча лоархІамех, кІаьстта портовии складашкарчеи болхлой профсоюзо тохкам баьча материалех, кхы вогІа дар из сурт: 1957—1958 шерашка 8,2 миллион сагага дІакхоачаш бар бе болх боацца нах.

ХІаьта цу бе болх боацача нахаца итташ миллионаш бола цар дезалех нах — истий, бераш, боккхий нах ма бий. Кризис эттача хана цхьаькхха хІама лагІацар цу наха. Мичигански университето тохкам беш даьча лоархІамех 38 процент болча американски дезалашта Іаткъаш я кризис — нах балхара дІаболаш, бе болх боацаш, тарифни расценкаш къезигьеш, балха норма лакхъеш, бе болх ца хиларах тела пособи кІезгдеш.

Триллус яхача итальянски поэта бег а доахаш дийцар: «Нагахьа санна хьа лоалахочо пхьера котам йиа яле, хІаьта хьо хІама а ца дуаш Іовуже, сатийна хила мара везац хьа, статистико яхачох хьа лоалахочунца оаш ах-ах ютам йиарг дІалоархІаргъя шоана из». Официальни пропагандо «юкъерча» американцех дувца деррига даьсса хабараш шоаш мадарра хьагуча доах цо. Цу «юкъерча» американцех лерхІ цо болх бе чуэтта негр а химически рузкъан паччахьа Дюпон а, фабрикера болхло а алюминиевой магнат Меллон а, мехкдаьтта миллионер Рокфеллера а дуккхача хІаман кхоачамбоацараш, къе баха миллионаш бола американцаш а.

Вл. ЖУКОВ.

Тахан кинотеатрашка

«Челюскинций» цІерахча кинотеатре

Йоккха зал **«ТІоми машари»** (2-гІа сери). Долалу 10, 12, 2, 4, 6, 8, 10. ЗІамига зал № 1 **«ТІоми машари»** (2-гІа сери). Долалу 8.30. 10.30, 12.30, 2.30. ЗІамига зал № 2 **«Лилея»**. Долалу 9, 11, 1, 3, 5, 7, 9. ЗІамига зал № 3 **«Нагахь санна тІой лувш даларе»**. Долалу 9.15, 11.15, 1.15, 3.15. 3-ча августе денз **«ДикагІа вола зІамига саг»**.

«Родина» яхача кинотеатре

Берий сеанс **«Яхаш-текъаш йийиг хиннай»**. Долалу 8.30. Іан зал **«ТІоми машари»** (2-гІа сери). Долалу 10.40, 12.50, 3, 5.10, 7.20, 9.30. Ахкан зал **«Сага кхел»**. Долалу 8, 10. 3-ча августе денз **«Шерал бІаьха никъ»** (2 сери цхьана). Долалу 9, 12, 3, 6, 9.

Партийни а профсоюзни а организацешен Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума аппарата коллективон чІоагІа хала а хеташ хоам бу Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума приемне заведующи
МЕЖИДОВ МЕЖИДА МАХЬМАД
валарх, хІаьта иштта цун дезалга кодам а бу.

Городе Грозне, Роза Люксембург, улицах, № 49/89, квартира 35, вахаш волча **Клейменов Михаил** Герасимовича суде деннад цу адресах яхаш йола **Клейменова** Анна Моисеевна ше йитарах дола дош.

Дош дувцаргда г. Грозне Сталински района 3-ча участка халкъа судо.

Городе Грозне, Сталински районе, 12-ча Треста поселке, Перекопски переулке № 9, квартира 20 вахаш волча **Степанов** Евгений Александровича суде деннад Грозне, Сталински районе, 12-ча Треста поселке, Можайски переулке № 8, кв. 8 яхаш йола **Симонова** Валентина Никитична йитарах дола дош.

Дош дувцаргда г. Грозне Сталински района 1-ча участка халкъа судо.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный, Сталина улица, 23 ТЕЛЕФОНАШ: редактора — 2-41-23; редактора зам. — 2-07-01; бехктокхама секретара — 2-25-72; корректорске — 2-30-91; партийни вахареи экономикаи отделий — 2-25-72;

СФ01799 1918 шерарча 11-ча августа цІерагІа йола типографи, Нохч-ГІалгІай АССР, г. Грозный, Революце проспект, 30/3. Заказ № 4609